

delineo ergo cogito

NYÍLT STRUKTÚRÁK MŰVÉSZETI EGYESÜLET
OPEN STRUCTURES ART SOCIETY, BUDAPEST, 2022

BÓDI KINGA

„A gondolkodás rajzszerű”

Elhangzott a Vasarely Múzeum *Delineo Ergo Cogito* című kiállításának megnyitóján 2022. január 21-én.

A nyelvfilozófiában létezik egy állítás, miszerint a „gondolkodás nyelvszerű”¹. Azaz, hogy „a nyelvekkel nem kifejezzük gondolatainkat, hanem a nyelvekben gondolkodunk: az angolok angolul, a magyarok magyarul és így tovább.”² Ugyanakkor vannak filozófusok, akik szerint létezhet gondolkodás nyelv nélkül, és szerintük „a nyelv és a gondolkodás viszonyának magyarázatában fogalmilag a gondolkodás az elsődleges.”³ És ha belegondolunk, lehet ebben némi igazság, hiszen ha a gondolkodás nem haladna mindig egy lépéssel a nyelv előtt, lényegesen nehezebb lenne megmagyarázni, hogy hogyan születnek mindig újabb és újabb fogalmak.

Delineo Ergo Cogito. Rajzolok tehát gondolkodom – hangzik jelen kiállítás címe. A tárlat szervezői, pontosabban: „kigondolói” (Haász Katalin, Nagy Barbara és Szij Kamilla) nem kevesebbet állítanak ezzel a címmel, mint hogy a rajz nem (vagy nem kizárólagosan) csak egy a képzőművészeti műfajok sorában, nem csak egy médium, hanem ennél jóval többnek is tekinthető: a gondolkodás egy sajátos

¹ Farkas Katalin – Kelemen János: *Nyelvfilozófia*. Budapest: Áron Kiadó, 2002, 218.

² Uott.

³ Uók., 219.

módjának. Amennyiben pedig elfogadjuk a koncepció kiindulópontját, vagyis, hogy a rajz egyenlő a gondolkodással, akkor azt a feltevést is elfogadjuk, hogy a rajzolás is megelőzheti a nyelvi megformálást bizonyos esetekben.

A rajz definiálása, jellegzetességeinek leírása, elméleti kérdéseinek megragadása legintenzívebben a reneszánsz gondolkodókat foglalkoztatta.⁴ A 16. században kivételes szellemtörténeti magasságokat ért el a *disegno* meghatározásán való elmélkedés. A korban Firenzében folyt *disegno*-vitában elsősorban nem egyszerűen a rajz színönimájának tekintett vonal felől közelítettek a kérdéshez, hanem inkább a rajz lényegi jegyeinek a megragadásával próbálkoztak. Ellentétben a festészeti, szobrászati és építészeti alkotásokkal a rajzok esetében olyan fogalmakat vezettek be és részesítettek előnyben, mint az originalitás, a fundamentalitás, az elsődlegesség, a művészeti hierarchiában betöltött szerepe kapcsán pedig a korábbi „kistestvér” besorolással szemben a „minden művészetek atyja” funkciót hangsúlyozták. Erre utal az is, hogy az olasz *disegno* kifejezés sokkal összetettebb jelentéstartománnyal rendelkezik, mint magyarul az egyszerű rajz szó. Jóllehet magára a rajzra is használták, de egyben arra az összefüggésre is, amely a művészi elképzelés, invenció (idea) és annak fizikai megvalósulása között áll fenn. A későbbiekben a *disegno* és az abban tehát egyszerre rejlő manuális és szellemi tevékenység kölcsönhatása történelmileg más-más hangsúlyt kapott. A 20. század közepére a statikus rajzokból cselekvő (performatív) rajzok lettek, és mára talán a heterogenitás az, ami leginkább jellemzi a műfajt, azaz a hordozó alapanyagok, a technikai eszközök, valamint az elméleti megkö-

⁴ A rajz elméleti és történeti kérdéseiről áttekinthetően legutóbb lásd: [Bevezető fejezetek] In *PAPÍR/FORMA. Nyolc évszázad legszebb rajzai és sokszorosított grafikai a Szépművészeti Múzeum – Magyar Nemzeti Galéria gyűjteményeiben*, szerk. Bódi Kinga és Bodor Kata, Budapest: Szépművészeti Múzeum, 2021, 8–30.

zelítésmódok minden értelemben vett kitágulása, illetve a rajznak a más műfajokkal (szobrászat, performance, land art, installációművészet, videoművészet stb.) történő intenzív párbeszédbe kerülése. A kézi rajz nem csak, hogy kilépett a sík papírfelületről (falra, térbe, textilre, testre, plexire, üvegre stb.), hanem egyértelműen kiegészült a különböző gépek (számítógépek, fénymásológépek, 2D vagy 3D-nyomatógépek, drónok, okos mobil eszközök, intelligens robotok, generátorok stb.) által készített rajzokkal. Ezek a gépi rajzok sokfélék lehetnek: algoritmus alapú rajzok, manipulált rajzok, matematikailag szerkesztett rajzok, vonaldiagramok stb. Kéz és gép viszonya tehát már korántsem csak a sokszorosítás kérdésének kontextusában lehet releváns, hiszen már régóta beszélünk „eredeti” komputerrajzokról vagy „egyedi” drónrajzokról is. A gép a mai rajzi kontextusban valójában kimeneti kellék, azaz rajzi tartozék a művész „kezeiben” (ahogy a toll vagy a ceruza) és nem a sokszorosítást szolgáló technikai eszköz.

A jelen kiállítás több szempontból is páratlan a maga nemében. Egyrészt nagyon régen láthattunk együtt ilyen nagy számban kortárs rajzművészeti munkákat. Másfelől a válogatás rámutat a ma rajzművészetének igazán összetett és szerteágazó technikai megoldásaira, illetve gazdag eszköztárára (hiszen láthattunk hagyományos ceruza- és tusrajzokat papíron, plexin, falon, térben, tetovált vonalat emberi testen vagy hímezett vonalakat textilen, és láthattunk digitális eszközökkel készített rajzokat, gyűródéssel létrehozott nyomvonalakat, ragasztott vagy kollázsolt rajzi felületeket stb.). Ráadásul egyértelműen felhívja a figyelmünket a rajzolásnak egy nagyon különleges karakterére: a rajz nem egy ötlet, egy nyelvi már megfogalmazott gondolat vizuális megjelenítése, hanem a rajzi folyamat maga a gondolkodás, a megfogalmazás folyamata és módja. Valamennyi alkotást összeköti az, hogy az alkotók nem egy-egy lezárt gondolatot vittek át rajzi megformálásba, hanem valamennyi esetben a rajzolás folyamata közben született meg és öltött végül valamilyen formában testet a gondolat!

Feltérképezések, kirajzolódások, előfordulások, kitakarások, találkozások, fáziskülönbségek, kimetszések, mérések, interferenciák, koncentrált és kereső mozgások, körbejárások, hiányok láthatók a kiállításon. A rajzok jól mutatják, hogy a művészek kezét nem ideák vezérlik, hanem sokkal inkább szándékok, tanult technikák, ismeretek, érzések, megfigyelések és anyagbeli hatások összjátékában mozognak. A kizárólag céltudatos megfogalmazás lehetetlensége tükröződik az eljárások nyomaiban.

A nem szándékolt kifejezés végül a cselekvés (esetünkben a gondolkodás, tehát a rajzolás) folyamatának elemzése és a vizuális reflexió révén válik olvashatóvá. A legtöbb itt látható munka az előre nem tudható, a kiszámíthatatlant, az előre nem megfogalmazható, a meglepőt keresi, azt mutatják, hogy a rajzi folyamat nem (vagy nem feltétlenül) a nyilvánvaló és logikus eredmény eléréséről szól. A rajzok a felfedezés útjait jelentik, nem a felfedezés eredményeit.

Ami még szintén összeköti az itt látható rajzokat, hogy a rajz nem hivatkozott fizikai jelenléte máig megmaradt erőteljes sajátosságként, akármennyire is kitégultak az 1960-as évektől kezdve a műfaj határai és akármekkora méretre is nőttek felületei. Mivel régen megszűnt a rajzolás „alpmédiához” (értsd papír-ceruza) való merev ragaszkodás, a rajz éppen azért tudott mára kulcsfontosságú kortárs művészeti stratégiává válni, mert egyszerre képes tematizálni az autonóm mű kérdését (befejezett festmény vs. befejezetlen rajz), illetve az anyagszerűség és a médium-specifikusság összetett fogalmait. A művészek és a teoretikusok a rajzolás gyakorlatát a 20. század közepétől következetesen elválasztották az esztétikai kompozícióval (formával), a kifejezésmóddal (üzenettel) és a technikai készséggel (rajzi eszközökkel) kapcsolatos sztereotípiáktól és hagyományos asszociációktól. Így mára a rajz az egyik legfüggetlenebb, legnyitottabb és legátfogóbb műfajjá nőtte ki magát.

Ha röviden még visszatérünk azon kiinduló állításunkhoz, hogy a rajzolás egyenlő a gondolkodással, és a gondolkodás nem kizárólag tudatos és eszköz-

ként szolgáló aktusként képzelhető el, hanem cselekvéssel vagy folyamattal kapcsolatos szempontokhoz is kapcsolódik, akkor ebben az összefüggésben meg kell említenünk Heinrich von Kleist nevét is. Kleist 1805-ben *A gondolatok fokozatos kialakulásáról beszéd közben* címmel írt egy esszét, amelyben azt fogalmazta meg – ahogy egy a kleisti gondolatokat elemző írásában Földényi F. László is kifejtette –, hogy „a valódi gondolatok soha nem egy előzetes tudás pusztá nyomatai. Kleist véleménye szerint az igazán fontos gondolatok a beszéd során születnek meg, amikor is a beszélő kezdetben sokszor nem is sejtí, hová fog eljutni.”⁵ „Ha tudni akarsz valamit, és elmélkedés útján nem vagy képes rátalálni, azt ajánlom, kedves, jóeszü barátom, beszélj róla az első ismerősöddel, akibe beleszólsz. Nem kell éleselméjű koponyának lennie, nem is úgy értem, hogy te faggasd ki a dolog felől: nem! Hanem inkább te magad meséld azt el neki” – tanácsolja Kleist.⁶ Kleist utána arról ír, hogy a gondolat, amely a beszélgetés végére megformálódik, magát a beszélőt fogja a legjobban meglepni, mert valójában fogalma sem volt róla, hogy hogyan jutott arra a következtetésre, amit végül kimondott. Vagyis azt mondja, hogy a „gondolat valójában már ott lehet az emberben korábban is, anélkül, hogy tudott volna róla. Így jut el azután Kleist egy olyan felismeréshez, amely az újkori racionalizmust alapjaiban megkérdőjelezi: »Mert nem mi tudunk, hanem elsősorban egy bizonyos állapotunk az, ami tud.«”⁷ Kleist azt állítja – Földényi szavai után szabadon fogalmazva –, hogy az emberben váratlanul felvillanó érzések, kérdések, elgondolások, elmélkedés–foszlányok egy

⁵ Földényi F. László: Aknákon járkalni. *Magyar Narancs*, 2018. február 20. URL: <https://magyarnarancs.hu/publicisztika/aknakon-jarkalni-108323> (Utolsó hozzáférés: 2022. január 20.)

⁶ Heinrich von Kleist: *A gondolatok fokozatos kialakulásáról beszéd közben*. Ford. Forgách András. In Uő: *Összegyűjtött Művei II. Esszék, anekdoták, költemények*. Pécs: Jelenkor Kiadó, 2001, 167–171.

⁷ Földényi uott.

pillanat alatt új megvilágításba tudnak helyezni mindent. Mi történik az ilyen pillanatban? – teszi fel a kérdést végül Földényi is: „Szétszakad az összefüggések hálója, és az ember a saját magában feltáruló ismeretlenbe pillant be.”⁸

Engedjük meg jelen esetben, hogy azt állítsuk, hogy a kleisti gondolat itt most így hangzik: *A gondolatok fokozatos kialakulásáról rajzolás közben*. A fokozatosan alakuló gondolatok, azaz a fokozatosan kirajzolódó rajzok jelen kiállításon egyrészt identitásbeli kérdések ismeretlen rétegeibe engednek bepillantást, másrészt próbálnak körbejárni és megfogalmazni kérdéseket az emlékezet és az idő jelenségeiről, szólnak továbbá a különböző valós és elképzelt, feltáruló helyek, terek, terepek által meghatározott konkrét és szimbolikus utakról és utazásokról, s végezetül eltérő dimenziójú rendszerek, folyamatok, mérések és mozgások kortárs problémáiról.

Nem vagyunk könnyű helyzetben, hiszen a kiállításon fejből megalkotott munkákat láthatunk és ránk vár a következő lépés megtétele: az, hogy miközben lépésről-lépésre, műről-műről haladva itt a terekben a kéz és a gondolkodás különböző kapcsolataira koncentrálnunk, megpróbálunk elkezdni szavakat formálni és beszélni.

A kiállítást ezennel örömmel nyitom meg a nyelvi figyelemnek.

Köszönöm a figyelmet!

⁸ Földényi uott.

KINGA BÓDI

“Thinking is like drawing”

Opening speech of the exhibition entitled *Delineo Ergo Cogito*
held at the Vasarely Museum on 21 January 2022

The philosophy of language states that “thinking is like language”¹. That is to say, “it is not that we express our thoughts through languages, but that we think in languages: the English think in English, Hungarians think in Hungarian, and so on.”² At the same time, there are philosophers who argue that thinking can exist without language, and that “conceptually speaking, thinking is primary in explaining the relationship between language and thinking.”³ And there may indeed be some truth to this, because were thinking not always one step ahead of language, it would be much more difficult to explain the continuous creation of new concepts.

Delineo Ergo Cogito: I Draw, Therefore I Think – is the title of this exhibition. Through this title, the organisers who “thought up” the exhibition (Katalin Haász, Barbara Nagy and Kamilla Szűj) mean to claim nothing less than this: drawing is not (or not exclusively) merely one of the numerous genres of the fine arts. Rather than simply being a medium, it can be regarded as more than that:

¹ Katalin Farkas – János Kelemen: *Nyelvfilozófia* [The Philosophy of Language]. Budapest: Áron Kiadó, 2002, 218.

² Ibid.

³ Ibid., 219.

a unique way of thinking. And insofar as we accept the starting point of the concept, namely that drawing equals thinking, we also accept the premise that, in certain cases, drawing can precede linguistic expression.

The definition of drawing, the description of its characteristics and the addressing of its theoretical questions were most intensively explored by the thinkers of the Renaissance.⁴ In the 16th century, reflection on the definition of *disegno* reached exceptional intellectual heights. The *disegno* debate, which took place in Florence during that period, rather than approaching the question primarily from the point of view of the line – which was regarded as synonymous with drawing – sought instead to grasp the essential characteristics of drawing. In contrast to painting, sculpture and architecture, such concepts were introduced and favoured in connection to drawing as originality, fundamentalism and primacy. There was also emphasis placed on its role in the hierarchy of the arts as the “father of all art”, in contrast to its previous classification of “little brother”. This is also indicated by the fact that the meaning of the Italian term *disegno* is considerably more complex than the simple English word for drawing. Although it was used to denote drawing as such, it also referred to the relationship between artistic conception or invention (*idea*) and its physical realisation. In later times, historically speaking, *disegno* and the interaction between the thus inherent manual and intellectual activity were given different emphases. By the middle of the 20th century, static drawings had evolved into performative

⁴ For an overview of theoretical and historical questions pertaining to drawing, see: [Introductory chapters] in *PAPÍR/FORMA. Nyolc évszázad legszebb rajzai és sokszorosított grafikai a Szépművészeti Múzeum – Magyar Nemzeti Galéria gyűjteményeiben* [THE PAPER SIDE OF ART. Eight Centuries of Drawings and Prints in the Collections of the Museum of Fine Arts – Hungarian National Gallery, Budapest], eds. Bódi Kinga, Bodor Kata, Budapest: Szépművészeti Múzeum/Museum of Fine Arts, 2021, 8–30.

drawings, and today the genre is perhaps best characterised by heterogeneity, i.e. the expansion – in every sense – of the support materials, the technical tools and the theoretical approaches, as well as the now intensive dialogue between drawing and other genres (sculpture, performance, land art, installation art, video art, and so on). Not only has hand drawing moved beyond the flat paper surface (wall, space, textile, body, plexiglass, glass, etc.), it has also been complemented by drawings created by various machines (computers, photocopiers, 2D or 3D printers, drones, smart mobile devices, intelligent robots, generators, and the like). These machine drawings can be of many kinds: algorithm-based drawings, manipulated drawings, mathematical drawings, line drawings, etc. The relationship between hand and machine is therefore no longer relevant only in the context of reproduction, since we have long been talking about “original” computer drawings and “unique” drone drawings. The machine in the current context of drawing is in fact an output accessory, i.e. a drawing accessory in the artist’s “hand” (like a pen or pencil) and not a technical tool for reproduction.

The present exhibition is unparalleled in many ways. Firstly, it has been a very long time since we have seen such a large number of contemporary drawings together. Secondly, the displayed selection points to the complex and diverse technical solutions available in drawing today, as well as the richness of the tools that can now be utilised (we can see traditional pencil and ink drawings on paper, on plexiglas, on wall surfaces, or in space; we are presented with tattooed lines on the human body and embroidered lines on textiles, and there are also drawings made with digital devices, lines created by creasing, as well as glued or collaged surfaces, and so on). Moreover, the exhibition clearly draws attention to a very particular character of drawing in that it is not a visual representation of an idea or linguistically articulated thought: the process of drawing is the process of thinking and articulation itself. All showcased works share in common the

fact that it was not a completed idea the artists translated into a drawing, but in each case, it was during the process of drawing that the idea was born and ultimately took shape.

The exhibition presents mappings, contours, occurrences, occlusions, encounters, phase differences, excisions, measurements, interferences, concentrated and searching movements, circling, and absence. The drawings clearly show that the artist's hand is not led by ideas; instead it is guided by an interplay of intentions, learned techniques, knowledge, feelings, observations and material influences. The impossibility of a purely purposive formulation is reflected in the traces of these processes.

Unintended expression is finally made discernable through an analysis of the process of action (in our case, thinking, i.e. drawing) and visual reflection. Most of the works presented here seek the unknowable, the unpredictable, the unforeseeable, the surprising. What they reveal is that the drawing process is not (necessarily) about achieving an obvious and logical result. Drawings signify the paths – and not the result – of exploration and discovery.

Another connection between the displayed works stems from the fact that an unostentatious physical presence has remained a powerful feature of drawing to this day, however much the boundaries of the genre have expanded since the 1960s, and however large the surfaces have grown. Since the rigid adherence to the “basic medium” of drawing (meaning paper and pencil) has long disappeared, drawing has become a key contemporary artistic strategy precisely because it is able to simultaneously thematise the question of the autonomous work (finished painting versus unfinished drawing) and the complex notions of materiality and medium specificity. As of the mid-20th century, artists and theorists have consistently separated the practice of drawing from stereotypes and traditional associations having to do with aesthetic composition (form), expres-

sion (message) and technical skill (drawing tools and techniques). Drawing has thus grown into one of the most independent, open and comprehensive genres.

If we briefly return to our initial claim that drawing equals thinking, and that rather than being conceivable solely as a conscious and instrumental act, thinking can also be linked to considerations connected to action or process, Heinrich von Kleist's name certainly deserves mention. In 1805, Kleist wrote an essay entitled *On the Gradual Construction of Thoughts During Speech*, in which he stated – as László F. Földényi has also argued in an essay analysing Kleistian thought – that “real thoughts are never mere impressions of a prior knowledge. In Kleist's view, the truly important thoughts are born during the process of speech, even as speakers often have no initial idea where they are going to end up.”⁵ Kleist's recommendation goes as follows: “If there is something you want to know and cannot discover by meditation, then, my dear, ingenious friend, I advise you to discuss it with the first acquaintance whom you happen to meet. He need not have a sharp intellect, nor do I mean that you should question him on the subject. No! Rather you yourself should begin by telling it all to him.”⁶ Kleist then goes on to write that the thought which will form at the end of the conversation will surprise the speaker most of all, as he will have no idea how arrived at his own conclusion. In other words, the thought may have already been

⁵ László F. Földényi: “Aknákon járkálni” [Walking on Mines]. *Magyar Narancs*, 20 February 2018. URL: <https://magyarnarancs.hu/publicisztika/aknakon-jarkalni-108323> (last accessed: 20 January 2022).

⁶ Heinrich von Kleist: “On the Gradual Construction of Thoughts During Speech” URL: https://www.ias-research.net/wp-content/uploads/2012/01/Kleist-and-Hamburger_-_1951_-_On-the-Gradual-Construction-of-Thoughts-During-Speech.pdf (last accessed by translator: 20 February 2022). In Hungarian, Kleist's essay was published in András Forgách's translation in *Heinrich von Kleist Összegyűjtött Művei II. Esszék, anekdoták, költemények* [The Collected Works of Heinrich von Kleist, Volume II: Essays, Anecdotes and Poems]. Pécs: Jelenkor Kiadó, 2001, 167–171.

present previously, without the person knowing about it. This then leads Kleist to an insight that challenges the very foundations of modern rationalism: “For it is not we who know, but at first it is only a *certain state of mind* of ours that knows.”⁷ Kleist argues – to paraphrase Földényi – that the feelings, questions, thoughts, and fragments of reflection that suddenly flash through one’s mind can, in a single moment, put everything in a new light. Földényi finally asks the question: What happens in such a moment? “The web of connections breaks apart, and the human being looks into the unknown that is revealed within him/herself.”⁸

In this present context, let us be as bold as to say that the Kleistian idea would go something like this: *On the Gradual Construction of Thoughts During Drawing*. These gradually evolving thoughts – i.e. the gradually unfolding drawings – at this exhibition, in addition to allowing for a glimpse into unknown layers of questions surrounding identity, also attempt to probe and formulate questions regarding the phenomena of memory and time. Furthermore, they also speak about concrete and symbolic journeys and travels, as defined by different places, spaces, terrains – be they real or imagined. Finally, they also point to the contemporary problems pertaining to systems, processes, measurements and movements of different dimensions.

We are not in an easy position, as the exhibition shows works created in the mind, with the next step awaiting us: while concentrating on the different relationships between the hand and thinking, as we make our way – step by step, work by work – through these spaces, we shall try to begin forming words and speaking them.

I am pleased to open this exhibition to your linguistic attention.

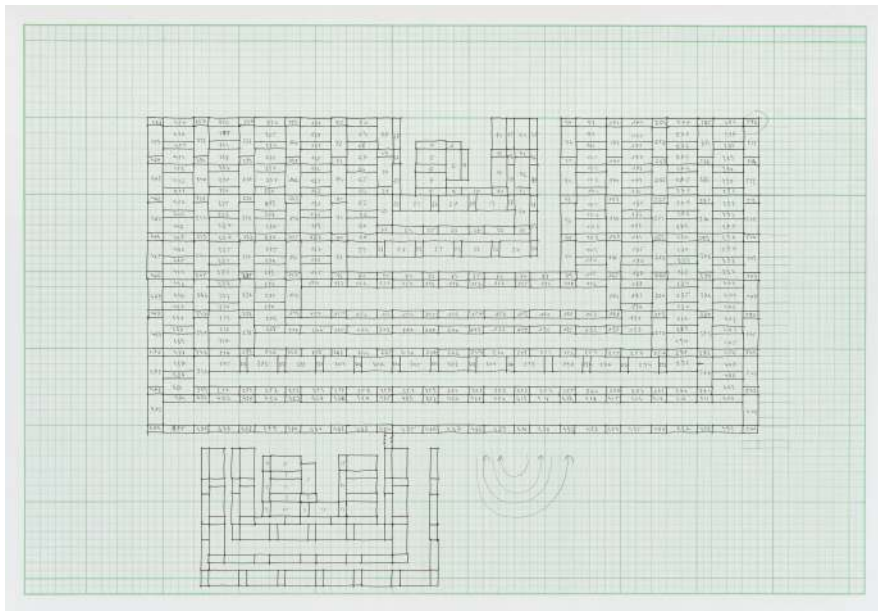
⁷ Földényi.

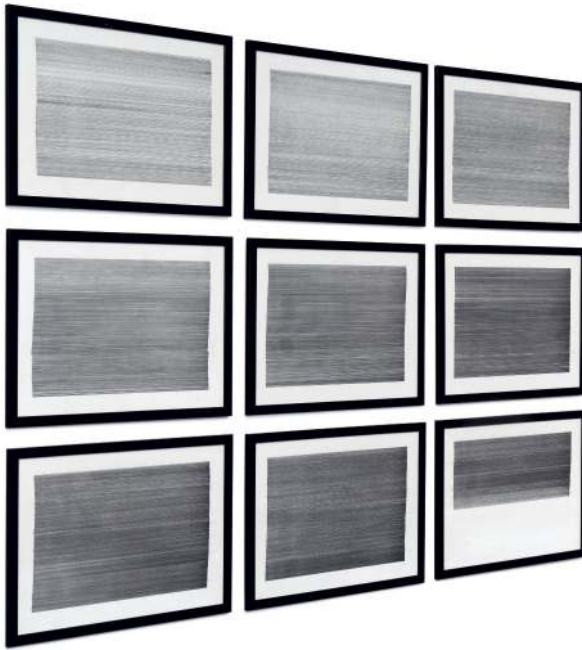
⁸ Ibid.

„Ez a tégla azután „útítársam” lett, egyre inkább felismertem minden dolog elemi részeként, sőt anyagi és szellemi alapjairól is szólni kezdett. Hordoztam, forgattam magamban, és a folyamat egyszer csak lerajzolható lett. A forgatás irányait és elvét a tégla háromirányú kiterjedése és minden irányban görgethető négy lapja meghatározta, a forgatás eseményeit csak le kellett rajzolni.”

“This brick then joined me on my ‘journey’, I recognized it as an elementary part of more and more things it even began to tell me something about my material and spiritual foundations. I carried it around, kept turning it around, and then it suddenly became possible to draw the process. The directions and principle of the rotation were defined by the three dimensions of the brick, and its four faces, which can be rotated in all directions; I only had to draw the acts of rotation.”

A KoH-I-Noor töltőceruzával, mely 12 cm hosszú, 2 mm átmérőjű és 2B-s keménységű kilenc papírlapot húztam tele 50 cm-es vonalakkal. Mindezt annak érdekében, hogy megtudjam hány méter megrajzolására elegendő. Töltőceruzát azért használtam, hogy ne vesszen el grafit a hegyezés által és a valós adatokat mérhessem meg.

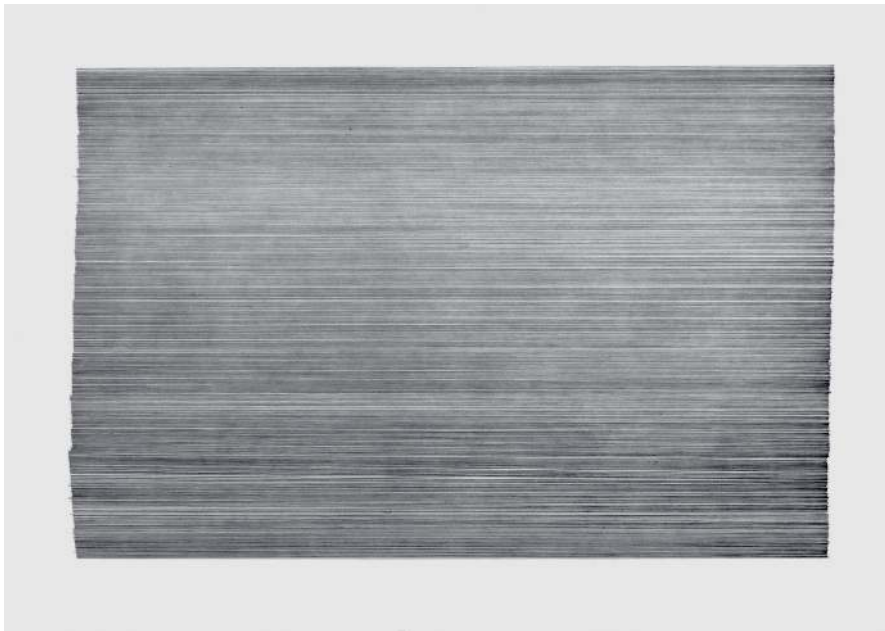
Összesen: 3455 m-t húztam le.

I used the KoH-I-Noor mechanical pencil (with a filling of 12 cm in length and 2mm in diameter, and a hardness of 2B) to draw 50 cm lines on nine sheets of paper. The purpose of this was to find out how many metres of line could be drawn with one filling. I used a mechanical pencil to avoid losing graphite during sharpening, thereby allowing me to obtain a precise measurement.

Total: 3455 metres of lines drawn.

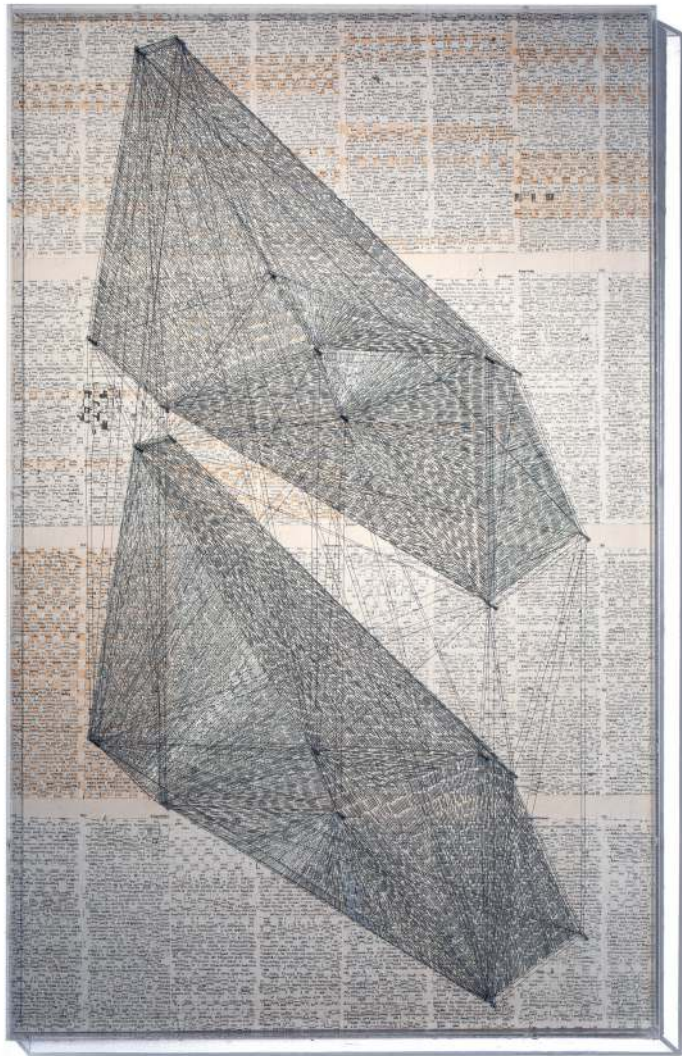
Pólya Zsombor

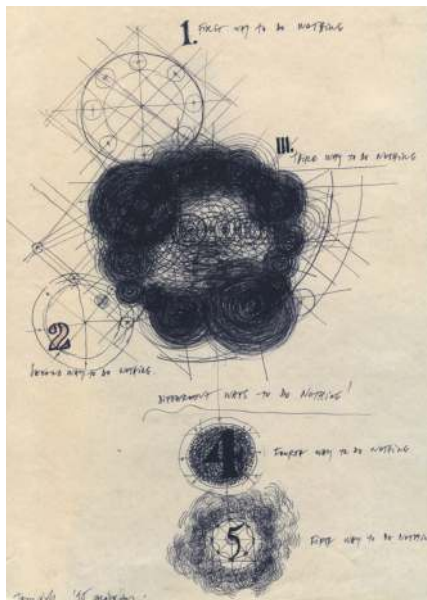
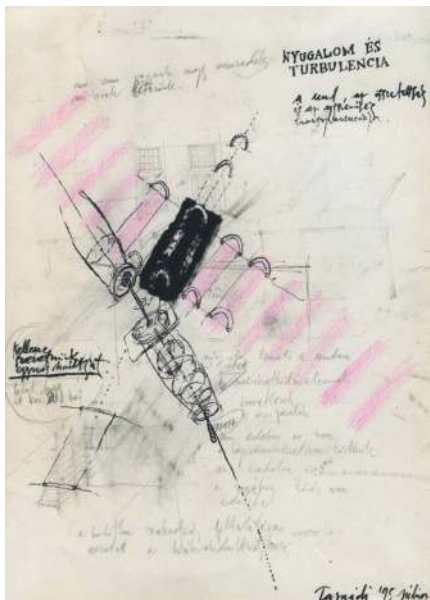
1989 Budapest / *lives in Budapest* (H)

Tarr Hajnalka

1977 Budapest / [lives in Budapest](#) (H)

Automatikus rajz. Az abszolút szabadság utópiája.

Az automatikus rajz azoknak való kifejezésforma, akiknek nincsenek határozott elképzeléseik arról, hogy mit is kellene kifejezniük, de nem félnek attól, hogy ezt a határozatlanságot és hiányosságot fejezzék ki. Ezért az automatikus rajz a leképzés egyik legőszintébb – egyben legdekódolhatatlan formája.

Automatic drawing: the utopia of absolute freedom.

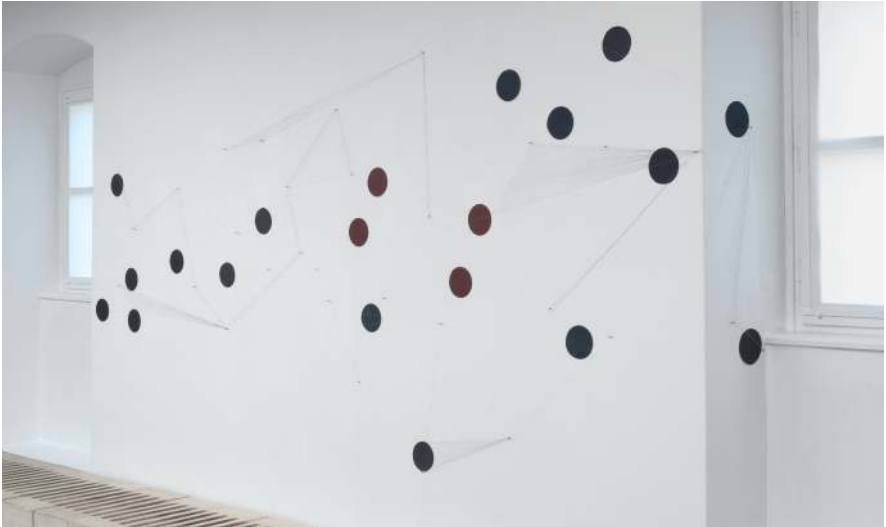
Automatic drawing is a form of expression for those who do not have a definite idea of what they are supposed to express, but are not afraid to express this indefiniteness and incompleteness.

Therefore, automatic drawing is one of the most honest – and most undecipherable – forms of visual representation.

Tasnádi József

1960 Aranyosegerbegy (RO) / lives in Budapest (H)

A rajz egy meditatív egyensúlyteremtés. Egy gondolkodási folyamat, ami a fizikai megvalósulás és az elképzelésem között lebeg egy darabig, majd létrejön a papíron, a falon, vagy egy installációban. Egy olyan intermedialis közvetítő-vonal, -rész, -metszés, mely közvetlenebbül, gondolatiságát végig megtartva létezik.

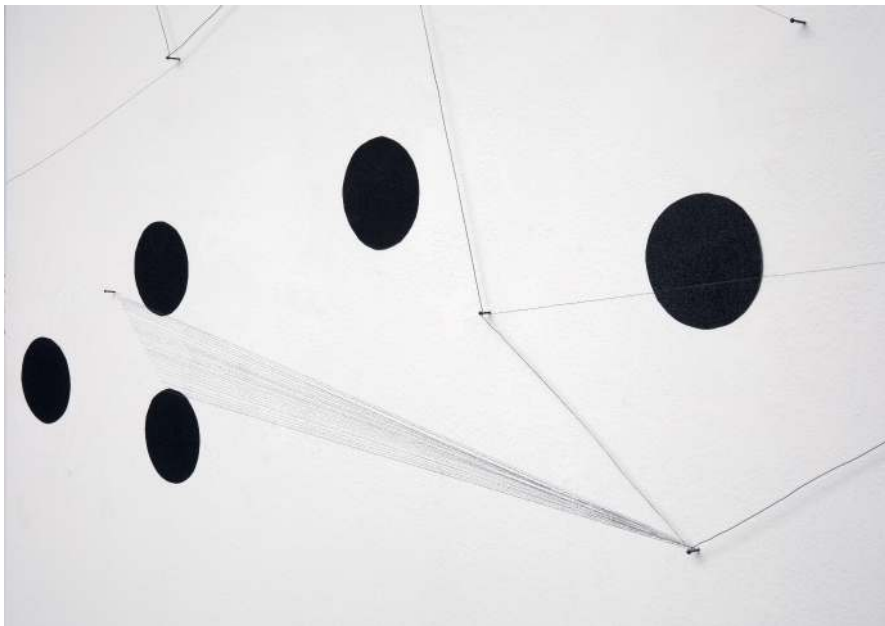
A vonal lebegése a határok között az, ami foglalkoztat a rajzolás folyamatában. Az alig-lenyomat. Az egyensúly pillanatnyi megragadása. A teljességre való törekvés elengedése. Egy vonal, egy rész, egy metszés...

Drawing is a meditative balancing act. It is a thought process that, for a while, floats between the idea in my head and physical realisation, and then emerges on paper, on the wall, or in the form of an installation.

It is an intermedial line – slit, incision – of conveyance that exists more directly, retaining its thought content throughout.

It is the floating of the line between boundaries that interests me in the process of drawing. That which barely leaves an imprint. The momentary grasp of balance. The letting go of one's striving for completeness. A line, a slit, an incision...

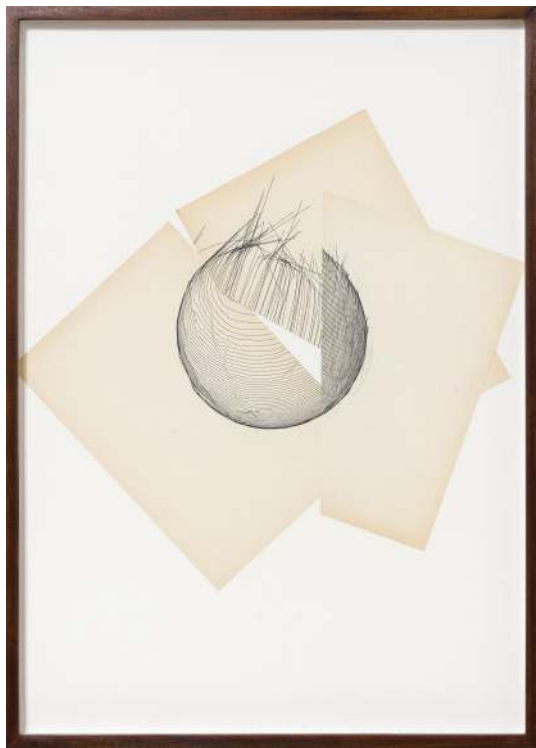
Nagy Barbara
1976 Szentendre / lives in Szentendre (H)

Metszett körök / Engraved circles, 2022

Kútvölgyi Szabó Áron
1985 Budapest / lives in Budapest (H)

Spherical Chart, 2020

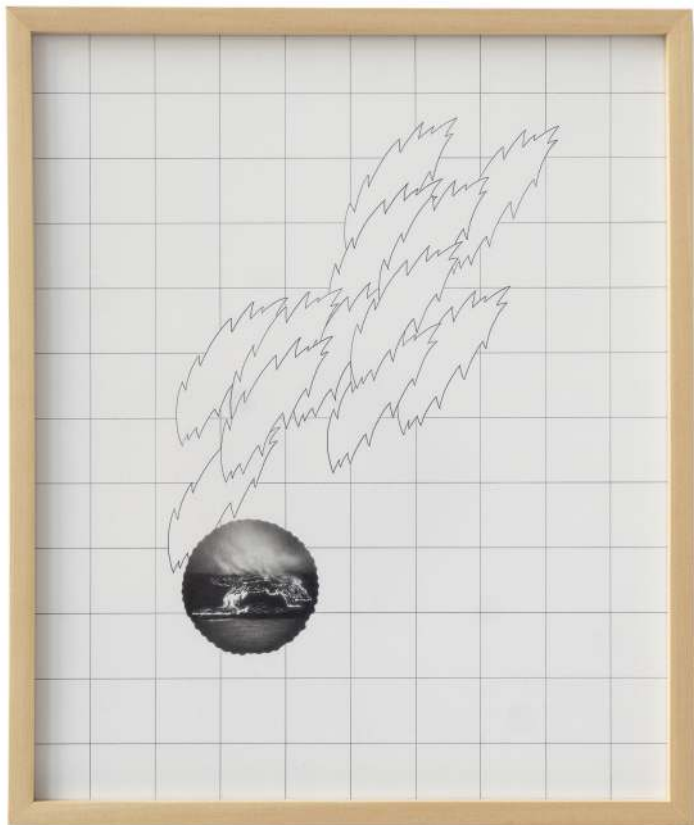

Keserő Károly
1962 Budapest / lives in Debrecen (H)

Cím nélkül / Untitled, 2013

Gallov Péter
1984 Budapest / lives in Budapest (H)

Szilágyi Teréz

1954 Nyárádfalva (RO) / lives in Budapest (H)

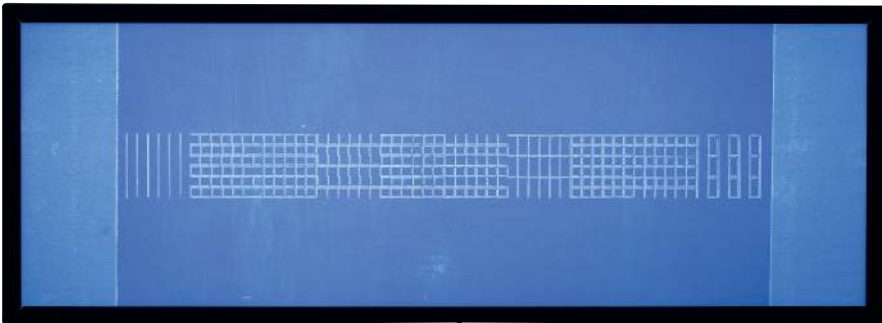

"SZISZIFUS NÉZI A KÖZEL, AMINT GÖRÖG LEFELE, AMAZ ALANTOS VIL-
LAG FELE, AHONN MÁJ VISSZA KELL HOZNI A CSÜCSRA, ISINDUL
LEFELE."

/A. GARDY/

Vécsei Júlia

1976 Budapest / lives in Vienna (A)

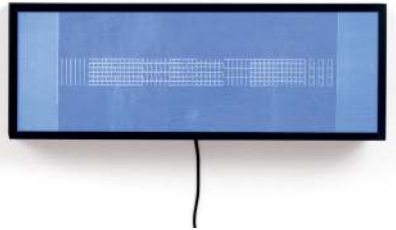
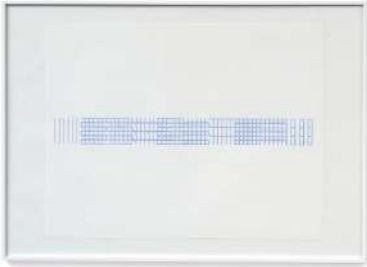
A rajzokhoz kék átírópapírt használok, amely egy nagyon érzékeny anyag. Az átírópapír (más néven indigó) a legalkalmasabb minták vagy formák átviteléhez. A másolt kép a másolópapír színétől, finomságától és porszerűségétől kap egy speciális jelleget.

Több réteg papírt használok: a másolandó kép a legfelső réteg, középen a lap amit alkalmazok a másoláshoz (2.) és legalul a fehér lap ahova az átmásolt kép (1.) kerül. Jelen kiállításon nem csak a másolt képet, hanem magát az átírópapírt is bemutatom. Ez a két rajz összekapcsolódik technikájában és tematikájában is.

Ez a technika adja, erősíti a rajzok tervrajz (Blueprint) jellegét. A Blueprint egy papír alapú másolási technika, mely kék alapon fehér rajzolatot készít. Eredetileg technikai és építészeti tervek sokszorosítására alkalmazták.

„Az emberek túl sok falat építenek és túl kevés hidat.” Isaac Newton

U alakú híd, amelynek oldalai és az alapja sötét kék acél lemezekből épül fel. Falai számok mintázatából áll. Sorban haladunk egyik számról a következőre, 1-től 10-ig. Az installáció két oldalának mintázata nem parallel egymással, a számok sorrendje tükrözve van, így mind a két kiindulási pont az eleje és vége egyaránt.

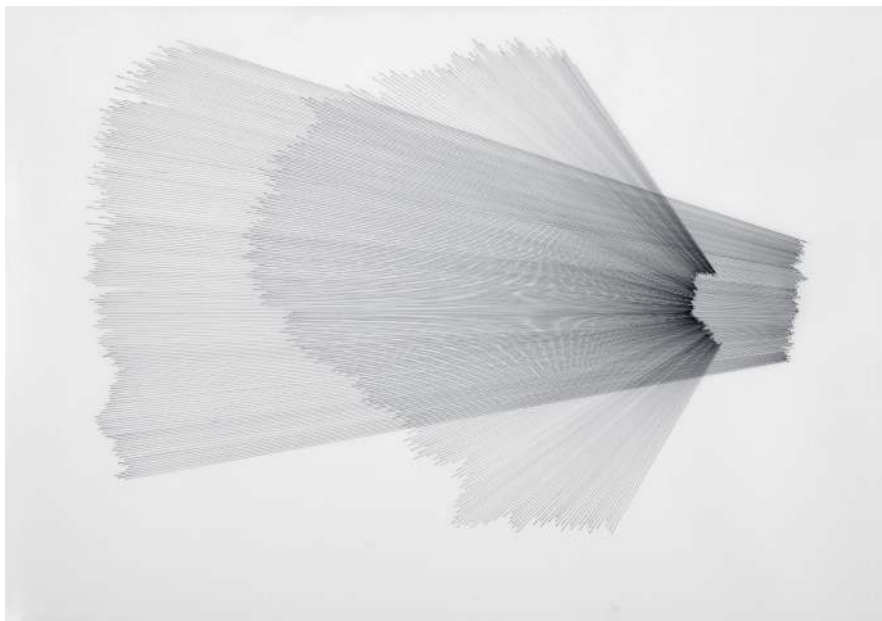
For the artwork I used blue transfer paper, a very delicate material. The use of transfer paper (also known as carbon copy) is the easiest and most essential way to transfer a pattern or template. The color of the transfer paper and its fine, powdery texture gives a special characteristic to the finished artwork.

For this work, I used three layers of paper: one regular piece of paper, a transfer sheet (2.) and beneath it another piece of paper, onto which the image was transferred (1.). Not only the copied image, but also the transfer paper itself have become the parts of the exhibited artwork. These two drawings are related both in technique and theme.

This technique bears resemblance to blueprints. It is a type of paper-based reproduction process that produces white-on-blue images, used primarily for technical and architectural drawings.

“We build too many walls and not enough bridges.” Isaac Newton

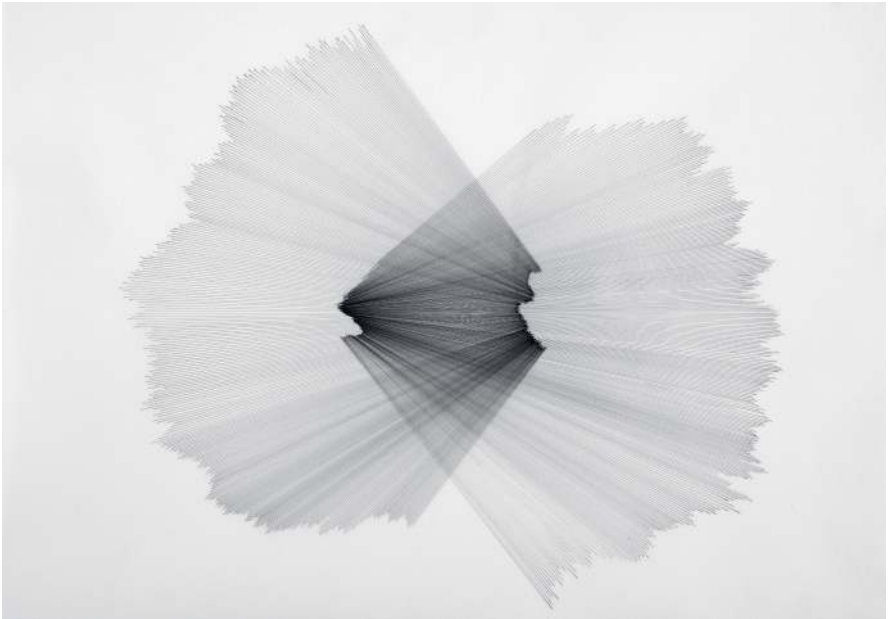
There is a U-shaped bridge, with two walls and one pathway. The bridge consists of dark blue stainless steel plates. The surface of the walls has a pattern created using numbers. We can step onto the work and walk across the bridge from one number to the next: 1, 2, 3, ... until we reach 10. Because the two sides of the installation are not parallel but mirrored, both starting points are the beginning and the end at the same time.

kézen fogom a vonalat
és bejárjuk a teret

I hold the line in my hand
and walk around the space

Porozslai Eszter
1974 Budapest / lives in Budapest (H)

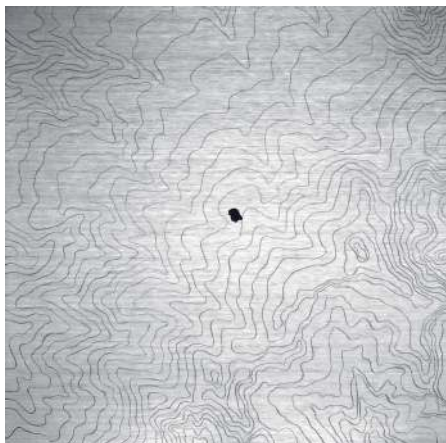
A madarak tapsolnak, amikor felszállnak című kiállítás és könyv hat megfigyelése – a három művész közös gyűjtő és szemlélődő tevékenységének rajzi dokumentációja. Percepciópéldatár olyan vizuális alapú megfigyelési szilánkokból, melyeket a külvilággal kapcsolatban lehetséges egyáltalán ábrázolni.

Six observations are presented from the exhibition and book entitled *Birds Clap When They Take Off*, consisting of drawn documentation of the three artists' joint collection and observation activities. The collection of examples contains those visual observation fragments which, in connection to the outside world, are possible to represent at all.

Fusz Máttyás / Kristóf Krisztián / Zalavári András

1986 Szekszárd / 1976 Budapest / 1986 Székesfehérvár / all live in Budapest (H)

Madácsy István
1965 Nyíregyháza / lives in Budapest (H)

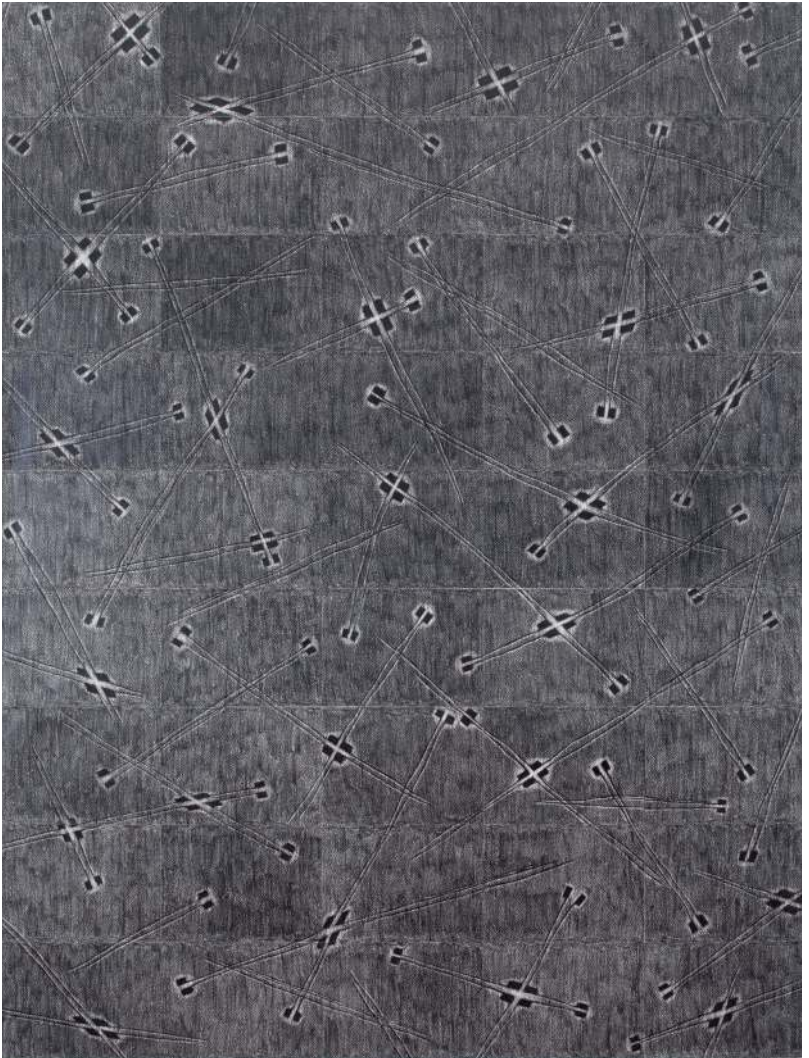

Callusz Gyöngyi

1962 Budapest / lives in Budapest (H)

Amikor rajzolok, monoton folyamatként egy alapot hozok létre, egy végtelenített alapot, egy nagyon egységes, apró részletekből összetevődő közeget (ami mondjuk a világ textúrája, a létezés színtere vagy terepe), egy önmagában semmilyen formát, csak mintázatot tartalmazó struktúrát, vagy szövődéket. Amikor ezt létrehozom, a létrehozás folyamata maga teremti meg annak a lehetőségét, hogy ebből valami a felszínre bukkanjon, hogy valami kirajzolódjon. Ez egy jó kifejezés: kirajzolódásra várás – nem teljes automatizmus ez, inkább egy lelkiállapot előidézése, ami alkalmassá válik arra, hogy az ember önmagában felfedezzen egy összefüggést, egy olyan fontos tervet vagy gondolatot inkább, ami valami lényeges (ön maga számára lényeges) összefüggésre, felismerésre utal. És akkor, amikor ez megvan, megvan az alap, a háttér, és menetközben létrejön a terv és a gondolat, akkor ezt erre az alapra már látható módon megteremttem, vagyis előhívom. Ennek a megvalósítása és láthatóvá tétele is fontos, de a legfontosabb az egész folyamatban, a gondolatra való ráismerés, ami ezalatt a monoton tevékenység alatt zajlik.

When I draw, I engage in the monotonous process of creating a base, a very uniform, infinite medium composed of tiny details (which is, say, the texture of the world, the stage or field of existence) – a structure that contains no form per se, only pattern. When I make this, the process of creation itself creates the possibility of something emerging from it, something taking shape. This is a good way of putting it: waiting for something to take shape. It is not complete automatism, but the evocation of a state of mind that makes it possible to discover within oneself a connection – or, rather, an important plan or thought – that points to an essential understanding. Once the basis or background is established, and, along the way, the plan and the thought also unfold, then I can create – or invoke – these in a visible manner. The realisation of this, rendering it visible, is important. But the most crucial thing in the entire process is recognising the thought, which occurs during this monotonous activity.

RAJZ

A rajz a világ születése
A rajz születése a világ.

Mindaz, ami nincs és amit látni kell
Mindaz, ami van és amit nem látunk.

A gondolat
Rajzolható.

A gondolatnak
Rajza van.

A vonal és ami azon kívül esik
A szétválaszthatatlan együttlét.

A lap üres részei
A nyelvezet szerves tere és levegője.

A nyelv határtalan
Az univerzális kód és egyben de-kód.

A vonal esztétikája
Az élet.

A vonal kultúrája
Az élethez való viszony.

A rajz kultúrája
A világkultúra.

Mi az, ami nem rajz?
Az, ami csak rajzot rajzol. Rajzzal rajzolva.
A megrajzolt.

És mi a rajz?
Az a rajz, ami nem a Rajzot rajzolja.
Nem Rajzolja a rajzot.

Amit nem tudjuk természetesnek
vagy természetellenesnek látni
Csodának hisszük.

DRAWING

Drawing is the birth of the world
The birth of drawing is the world.

All that is not and has to be seen
All that is and not seen.

Thought
Can be drawn.

Thought
Has its drawing.

The line and what falls outside it
Inseparable togetherness.

The blank parts of a page
The organic space and air of language.

Language knows no limits
Universal code and de-code.

The aesthetics of the line
Life itself.

The culture of the line
Relationship to life.

The culture of drawing
World culture.

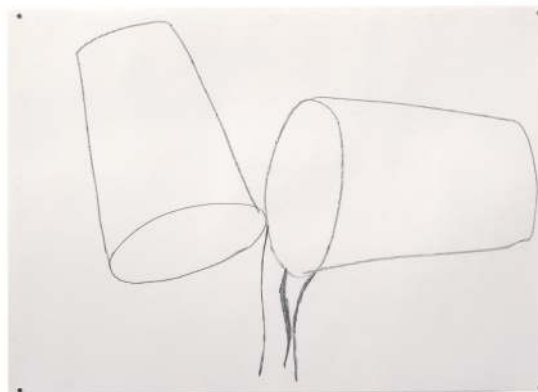
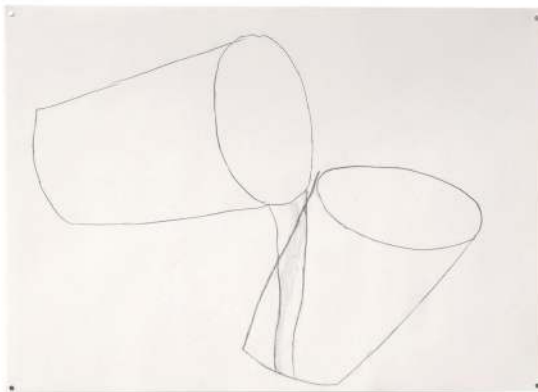
What is that which is not drawing?
That which only draws a drawing.
Drawing by drawing. That which is drawn.

And what is drawing?
A drawing is that which doesn't draw
the Drawing. Not Drawing the drawing.

That which we cannot see as natural
or unnatural
We believe to be a miracle.

Szelley Lellé

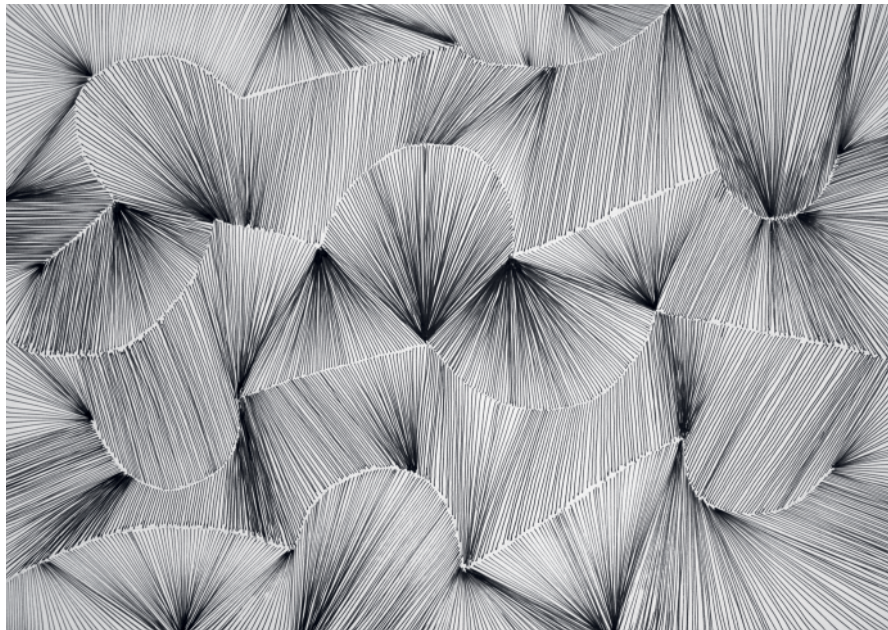
1971 Kijev (UA) / lives in Budapest (H)

Megtört a varázs / *The magic is broken*, 2021

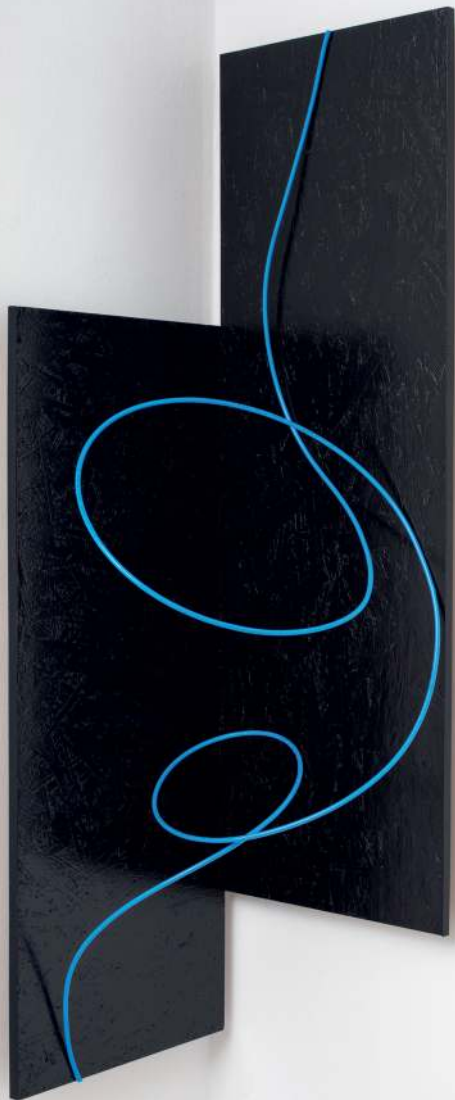
Bernát András
1957 Törökszentmiklós / lives in Budapest (H)

Tusrajz I. / Ink drawings I, 2016
Tusrajz II. / Ink drawings II, 2016
Tusrajz III. / Ink drawings III, 2019

Kelle Antal ARtFormer

1953 Budapest / lives in Budapest (H)

(KIVONAT)

Egy vizuális program legfontosabb célja, hogy a legnagyobb körültekintéssel és átgondoltsággal feltárja a vizuális alkotóelemek közötti legáltalánosabb összefüggéseket és kölcsönhatásokat, valamint ezek hatását az emberre és környezetére. Ezért egyrészt gondolati, másrészt kutató-feltáró, harmadrészt hatáselemző tevékenység és csak megjelenési formájában esztétikai indítatású.

Vizuális programjaim az általam kidolgozott „formarendszertanon” alapulnak. Ez a formarendszertan igyekszik a legmesszebben objektíven kezelni alkotóelemeit. Az az alkotóelemek rendszerelvű ismerete nélkülözhetetlen vizuális programjaim létrehozásához. Egy-egy vizuális program ezen alkotóelemek megfeleltetése egymással, melyek vizuálisan realizálódnak (pl. 1-12 egyenes szakasz ismétlés nélküli kombinációja egy meghatározott térben.)

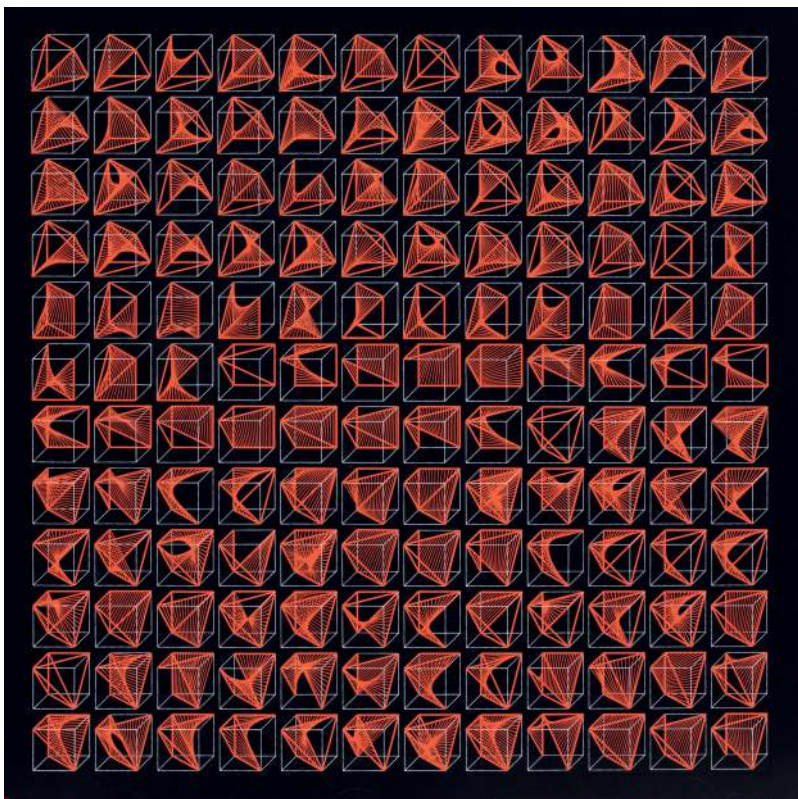
Ezek a programok lehetnek egyszerűek vagy összetettek, rövid, hosszú vagy végtelenül hosszú programok. E fogalmakkal azt is jelzem, hogy vizuális rendszereken alapulnak és lehetnek zártak vagy nyitottak. A vizuális programok elsődleges feladata, hogy ezen alkotóelemek kölcsönös megfeleltetésén alapuló szintézis jöjjön létre, mely mindennemű közvetlen (tárgyiasított) funkciótól mentes. Tehát a komplex emberi környezet szempontjából a vizuális programok analitikusak, a vizuális alkotóelemek (formák rendszertana) szempontjából viszont szintetikusak. A vizuális alkotóelemek egymás közötti kapcsolatainak ismerete azért is szükséges, mert a funkcionális környezet tudatos befolyásolásának határfoka a fenti ismeretek függvénye. Ez azt jelenti, hogy a funkcionális esztétikai környezet és az esztétikus tárgyi világ kialakításához a vizuális alkotóelemek közötti

ismeret szükséges. Amennyiben az alkotóelemek közötti összefüggéseket és kölcsönhatásokat program segítségével megismerjük, sokkal hatékonyabban tudjuk kialakítani ismeretanyagunkat, gondolkodásunkat és végső célként környezetünket is. Mivel a természet és az emberi környezet jelenségeinek jelentős részét vizuálisan észleljük, értékeljük és így is válaszolunk rájuk, nagyon fontos ezen ismeretanyag tudatos visszakövetítése a környezetünkbe, akár gondolati, akár funkcionális legyen az.

Vizuális ismeretanyagunk ma már oly mértékben felhalmozódott, hogy egyre kevésbé vagyunk képesek feldolgozni, objektíven értékelni és közvetíteni azt. Éppen ez az egyik oka annak, hogy a vizuális műfajok határfoka messze elmarad a lehetőségeitől. Az optimálishoz való közelítés egyik legcélravezetőbb útja a vizuális programok létrehozásában rejlik.

A legáltalánosabb törvényszerűségeket hordozó vizuális programokat viszont célszerű „intelligens” eszközökkel létrehozni. Mivel az ember biológiai felépítése nem alkalmas az információk hosszú távú rögzítésére, azok gyors vizuális vagy verbális megjelenítésére, ezért szükség van a rendelkezésünkre álló „legintelligensebb” eszközök – napjainkban a számítógépek – segítségére. Ez természetesen nem kizárólagos, és ezen eszköz nélkül is létre lehet hozni programokat. Mint minden program, egy vizuális program létrehozása is feltételezi a vizuális műfajokban élő problémák megoldását, azoknak más műfajokkal való összekapcsolását. A vizuális program értékét az ismeretanyag mennyisége minősége, valamint azok használhatósága dönti el. A vizuális programok esztétikai minőségé válnak, amennyiben hatásukat önálló esztétikai értéként is kiteljesítik.

Mengyán András
1945 Békéscsaba / lives in Budapest (H)

(EXTRACT)

The most important aim of a visual program is to explore, with the utmost care and consideration, the most general relationships and interactions between visual components, and the impact of those components on people and their environment. Therefore, it is an activity that is partly reflective, partly explorative-investigative, and partly impact analytical, while being aesthetically motivated only in its form of presentation.

My visual programs are based on a kind of "form systematics", which I have developed. My form systematics seeks to treat its components in the most objective way possible. A systematic knowledge of its components is indispensable for the creation of my visual programs, each of which entails bringing these components into correspondence with one another. These correspondences are then realised in a visual form (e.g. the non-repetitive combination of 1-12 straight lines in a given space).

These programs can be simple or complex, short, long or infinitely long. By using these terms, I also mean to indicate that they are based on visual systems, and can be closed or open. The primary task of visual programs is to create a synthesis based on the mutual correspondence of these components, devoid of any direct (objectified) function. Thus, from the perspective of the complex human environment, visual programs are analytical, while, from the vantage point of visual components (taxonomy of forms), they are synthetic. A close familiarity with the interrelationships that exist between the visual components is also necessary because the efficacy of consciously influencing the functional environment also depends on the aforementioned understanding. This means that the formulation of a functional aesthetic environment and an aes-

thetic objectual world necessarily requires knowledge about the relationship between the visual components. If we familiarise ourselves with the interrelationships and interactions between these components with the help of a program, we can deepen our understanding, our thinking – and, ultimately, shape our environment – much more effectively. Since we perceive, evaluate and respond visually to a significant part of the phenomena from the natural and human environment, it is very important to consciously transfer this knowledge back into our environment, regardless of whether it is conceptual or functional.

We have now accumulated visual knowledge to such an extent that we are less and less able to process it, objectively evaluate it and communicate it. This partly explains why the impact of visual genres falls far short of their actual potential. One of the most effective ways of approaching optimum potential lies in the creation of visual programs.

When creating visual programs that carry the most general regularities, however, it is advisable to employ "intelligent" tools. Since human biology is not suited to the long-term storage of information and its rapid visual or verbal representation, we need the most "intelligent" instruments available to us – which, today, are computers. Of course, there is no exclusivity; programs can also be created by other means. Like all programs, the development of a visual program, too, presupposes not only a solution to problems that exist in the visual genres, but also their linking to other genres. The value of a visual program is determined by the quantity and quality of acquired knowledge, as well as the program's usability. Visual programs become an aesthetic quality insofar as their effect is also realised as an aesthetic value in its own right.

Beke László
1944 Szombathely–2022 Budapest (H)

"To do list" I., II., III., 2021

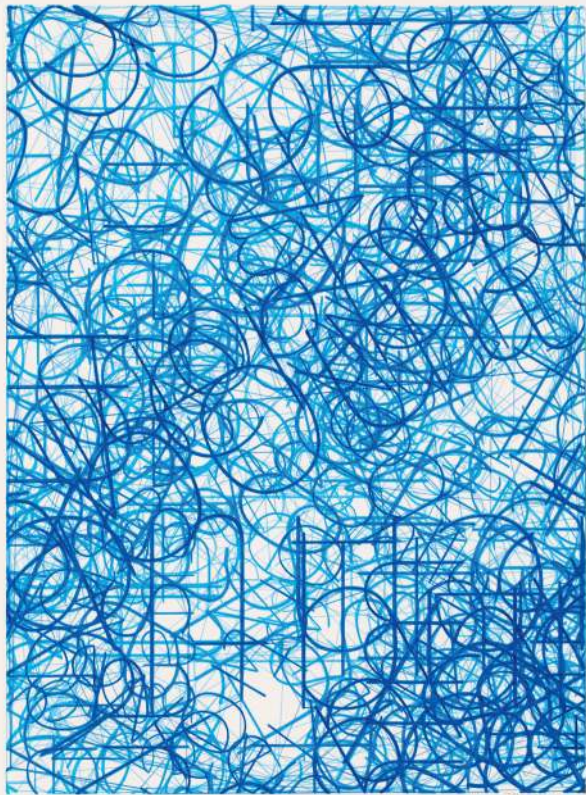

A Gép-Képek című sorozat tusrajzai 3D nyomtató és csőtoll segítségével készülnek. A nyomtató fejére rögzített tollhegy térbeli szöveg-domborművek készítésének útját járja be, azzal a különbséggel, hogy sosem emelkedik a magasba, mindvégig a papír síkján marad. Az eredmény a nyomtatás teljes mozgás-sorozatát rögzíti, azokkal a kényszerű útvonalakkal együtt, melyek az egyik befejezett domborműdarabról a következő nyomtatandó részlethez vezetnek, elkerülve a már elkészülteket. Ebből adódóan minden egyes kép egyetlen nagyon hosszú vonalból áll, amely sokszor áthalad saját magán, így hozva létre tónuskülönbségeket.

The India ink drawings of the *Machinepictures* series are created using a 3D printer and a technical pen. The tip of the pen, which is attached to the printer head, traces the trajectory of creating spatial text reliefs, except that it never lifts away from the plane of the paper. The resulting work is a recording of the entire movement sequence of printing process, including the forced paths that lead from one finished relief piece to the next detail to be printed, while avoiding the already completed parts. Consequently, each image consists of a single, extremely long line, which often crosses itself, thus resulting in tonal differences.

Szegedy-Maszák Zoltán

1969 Budapest / lives in Budapest (H)

GépKép / Machinelmage I.II. III., 2021

A cím unokáim egyik vidám játékából származik. Aki ilyet játszik, a félelmetest igyekszik megszelídíteni. Ebben a játékban a halál nem elborzasztó vég, inkább csupán átlépés egy másik dimenzióba, láthatatlanná válás tettetése, eltávolodás. Olyan pozíció, ahonnan kívülről nézhetünk az élőkre, saját eddigi életünkre is.

The title comes from my grandchildren's cheerful play-acting. Those who take part in such activities try to play out their fears and anxiety in a safe place. They attempt to tame the fearful. In this game, being dead is not the horrifying end; it's more like becoming invisible, entering another dimension. Distancing ourselves from the world and even our own life, so that we may look at them from an outside perspective. See what is below and what is above us.

Bodóczy István
1943 Szolnok – 2020 Budapest (H)

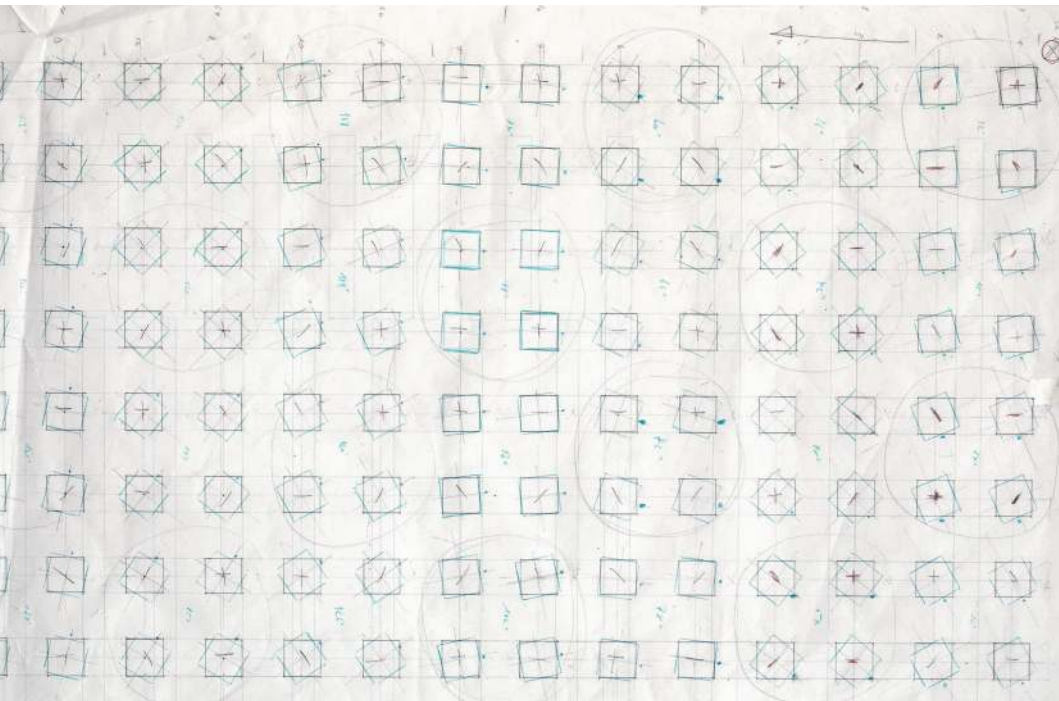
Játsszuk azt, hogy meghaltunk! / Let's play we're dead!, 2020

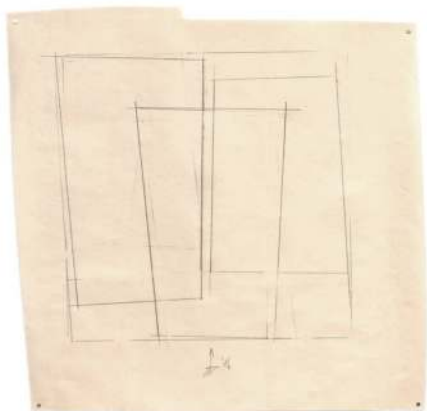
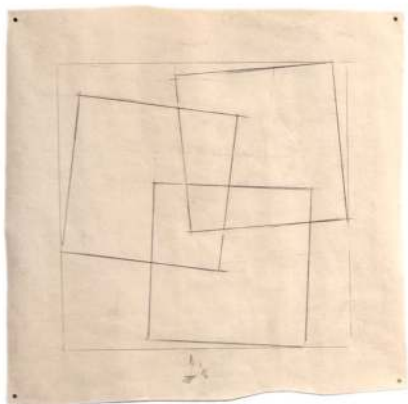

Az elmúlt 60 évben megvalósított három-dimenziós munkáim kivétel nélkül munkarajzokon alapulnak. Meghatározóik a raszter, a méret, az elemek pozíciói és a térbeli elrendezés. Az elemeknek különböző alapformájuk lehet, például különböző nagyságú négyzet vagy négyszög. Ezek nélkül a munkarajzok nélkül nem is jöhetnek létre objektok (reliefek). Az ábra egy vörös, két szerkezeti szinttel rendelkező objektot jelöl. A vázlatrajzon látható, rácsszerkezetben elrendezett, négyzetes felületek határozzák meg a ferdén megfelezett kockaelemek helyzetét. Ezek az óramutató járásával megegyező irányba haladó szögfokozatok szerint vannak jelölve. Az elülső és a hátulsó sík színekkel lett megkülönböztetve. Az objekt vörös színe materializálja az áttetsző-színes lemez mögött lévő fehér reliefet, és megszüntetve megőrzi az elemek (ferdén megfelezett kocka) matt pigmentációját. A felületi hatása – a lemezen keresztül nézve – transzparens, kevésbé haptikus, és kiemeli a lemez és a relief között lévő szín-teret. Az objekt alapjának pigmentfeketéje a színfilteren keresztül keveredik, így színes feketévé válik.

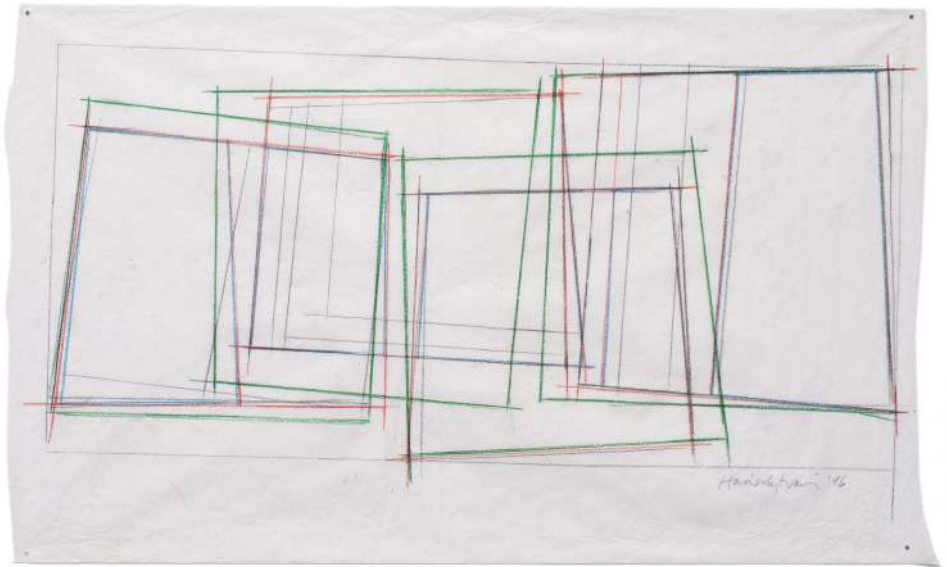
All my three-dimensional works, which have been realised over a period of sixty years, are created on the basis of work drawings. The grid, the size and the positions of the elements, as well as the spatial arrangements are pre-determined. The elements can have different basic shapes such as square and rectangle in different sizes. Without these work drawings, no objects (reliefs) are created. The illustration shows a red object with two structural planes. The square surfaces shown in the work drawing are arranged on a grid and determine the position of the diagonally halved cube elements. The elements are marked clockwise according to specific angular degrees. The front and back planes are marked in colour. The red of the object materialises the white relief behind the transparent-coloured pane and cancels out the matt pigmentation of the elements (diagonally halved cube). Their surface effect – seen through the pane – appears transparent, less haptic and supports the pictorial colour space between the pane and the relief. The black pigment of the object's base mixes with the upper colour pane to create a coloured black.

Klaus Staudt
1932 Otterndorf-Niederelbe / lives in Frankfurt aM (D)

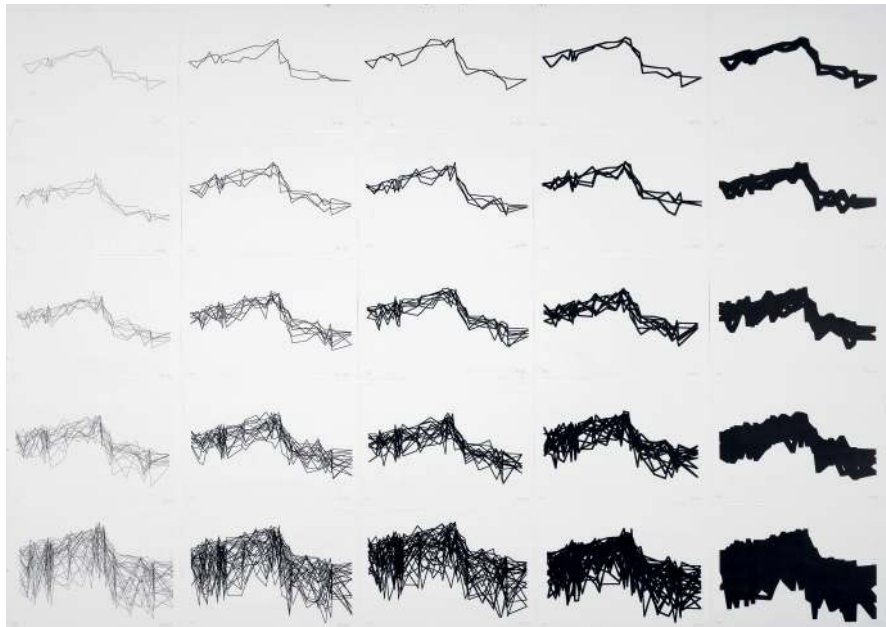

Haász István
1946 Gönc / lives in Budapest (H)

Vázlat / Sketch, 2016

Molnár Vera
1924 Budapest (H) / lives in Paris (F)

A Mont Sainte-Victoire egy vonalból / Mont Sainte-Victoire from one line, 1999

BÁLVÁNYOS Levente

1966 | Budapest / lives in Budapest (H)

VALAHONNAN ISMERŐS.

Többször beszéltem már nagyapám hatásáról, a gyerekkori kis barkács tárgyairól, de főleg a részben kicsomagolatlan művészeti albumokból álló „gyűjteményéről”.

Meg persze, a kis geometrikus dolgok, kivágások, sávok, szigetelőszalag – struktúrák a falakon, csempén, mappán, virágtartón és egyebeken.

Applikációk, díszítmények, amiket talán a folyamatosan rendelt könyvek némelyikéből emelt át. Egy-egy olyanból, amit valóban kinyitott.

És elcsent, kisajátított, felületes bátorsággal díszített, mert hát ilyen is van, modern művészet is, toljuk csak bátran a tenyérynyi valóságdarabkáira.

Szóval lehet, ez a sok kisívű valami, széljegyzet, maradvány nagyrészt ezekből az emlékekből táplálkozik, és persze nem valami nagy, belső originalitás piciny eredményei.

Itt a falon néhai nagyobb rajzok kis részleteiből, sosem felhasznált elemekből, „önindigókából”, frottázs-fragmentekből, önreferens printekből áll össze egy hálózat.

IT'S FAMILIAR FROM SOMEWHERE.

I've spoken several times about my grandfather's influence, his small tinker objects from childhood, but especially his "collection" of partially unwrapped art albums.

And, of course, about the small geometric things, cutouts, bands, and duct tape – structures on the walls, tiles, folders, flower holders and other things.

Appliques, ornaments, perhaps taken from some of the books he kept ordering. The ones he actually opened.

And even stolen, appropriated things, decorated with superficial bravado, because, well, there are these things too, modern art, too – let's be bold about it and include them in our palm-sized pieces of reality.

So it may well be that these small-scale things, remnants, notes on the margin are largely the result of these memories, rather than being the tiny products of some great inner originality.

Here, on the wall, a network is created from small details of old, larger drawings, from never-used elements, from "carbon paper", from frottage fragments and self-referential prints.

Tibor Zsolt
1973 Budapest (H) / lives in Vienna (A)

Valahonnan ismerős / It's familiar from somewhere, 2022

71

Hollán Sándor

1933 Budapest (H) Franciaországban él / lives in France

A mozdulat érzékelésének kibontakozása a térben (Az „Öntöző” olajfa) 1.4.7. /
Development of the Perception of Movement in Space (The “Pourer” Olive Tree) 1.4.7., 1999

Jovánovics Tamás

1974 Budapest (H) / lives in Italy

A RAJZ VONAL.

Vonal, ami megy, rendíthetetlenül, vagy épp beleütközik gátakba, saját kérdéseibe.

Például az ábrázoló művészetben (rajzban), ha rajzolunk egy arcot profilból egy vonallal, akkor valami olyat rajzoltunk, ami nincs. Hisz az a vonal, amit a papírra vetettünk, az se nem az archoz, se nem a mögötte lévő háttérhez nem tartozik. A kettő határát szimbolizálja úgymond. A valóságban ott semmiféle vonal nincs, sőt, a valóságban sehol másutt sincsenek vonalak. A valóságban színek és árnyalatok vannak (úgy értem, mi a szemünkkel ilyeneket percipiálunk), ezek a színek/árnyalatok tudnak ütközni egymással, de a vonal az csak egy sematikus módja ezen ütközések/határok leképezésének.

Vonal tehát valójában nincs. Hisz minden vonalnak mondott dolognak a valóságban van szélességi kiterjedése is, és akkor már nem vonal, hanem csík, felület. De persze ne legyünk szőrszálhasogatók. (a szőrszál például majdnem egy vonal).

Vizont a művészetben, festészetben, és persze leginkább a rajzban, közmegegyezés-szerűen van vonal. A nonfiguratív/konkrét művészet esetében a vonal energiával megtöltött vektor. Szinte egy élőlény, mert az én szememben/agyamban a vonal – immobil valósága ellenére – mindig menni/mozogni tűnik. Legalább is az egyenes vonal, az számomra mindig megy. Az én esetemben egy jó pár évig rendületlenül, kibillenthetetlenül, mindig egyenesen, mindig vízszintesen, és mindig szorosan, 2-3 mm-re egymástól. A mentális illúzió szintjén: a vonal ment folyamatosan a végtelenbe. És lebegett.

Erre egy példa a kiállításon kiállított 3 méter magas, keskeny festmény-rajzom ('Ein Philosophisches Lachprogramm'). Ahol a lehető legrövidebb vonalak próbálnak a lehető legtávolabbra jutni.

Az ismétlődően és szorosan egymás fölé/alá helyezett egyenes vonal meg talán azért vonzott engem anno annyira, mert egy bizonyos távolságon túl (kb. 6-8 méter, annak függvényében kinek mennyire éles még a szeme) megszűnnek vonalként mutatkozni. Inkább egy vibráló felhővé válnak. Vagyis a vonal ellentétévé.

De aztán visszaközéletesz, és újra kirajzolódnak / megmutatoznak a vonalak, a ritmusok. Majd megint elillannak. Szóval az egyenes, egymás alá/főlé helyezett színes vonalak zeneiségét a néző adja meg, azzal, hogy nem statikusan szemléli a festményt, hanem lassan közeledve-távolodva.

Ein Philosophisches Lachprogramm (Detail) / A philosophical program of Laughter (detail), 2010

DRAWING IS LINE.

A line that goes on, unwaveringly, or runs into obstacles, its own questions.

The line is, after all, a multiply abstract thing.

In representational art (drawing), for instance, if you draw a face in profile with a single line, you have drawn something that does not exist. Because the line you have drawn on the paper has nothing to do with the face, or with the background behind it. It symbolizes the borderlines where the two meet, so to speak. In reality, there is no actual line there, or anywhere else for that matter. In reality, there are colours and hues – I mean, that is what we perceive with our eyes. These colours/hues can clash with one other, but the line is just a schematic way of representing these clashes/borderlines.

Thus, no lines actually exist in reality. Everything that is referred to as a line has a width, which means it is not actually a line, but a strip or band – a surface. But let us not nitpick (a strand of hair, for example, is almost a line).

In art, in painting, and of course most of all in drawing, however, there is what we call, by consensus, a line. In non-figurative/concrete art, a line is an energy-filled vector. It is almost a living thing, because, in my eyes/mind, the line – despite its immobile reality – always seems to be moving. At least to me, a straight line always keeps going. In my case, for a couple of years, it went on unwaveringly, unperturbed, always straight, always horizontal, and always packed tightly together, 2-3 mm apart. At the level of mental illusion, the line went on steadily to infinity. And it floated.

My 3 meter high, narrow painting (*Ein Philosophisches Lachprogramm*) showcased at the exhibition is an example. In this work, the shortest possible lines try to go as far as possible.

Straight lines repeatedly and closely placed above/below one other probably appealed to me so much at the time, because, beyond a certain distance (about 6-8 metres, depending on one's visual acuity), they cease to appear as lines. They seem to become a vibrating cloud instead – that is to say, the opposite of a line.

But then you zoom back in, and the lines and rhythms emerge/show again. Then they disappear again. So the musicality of the straight, coloured lines positioned above/under one other is provided by the viewer, by not looking at the painting statically, but by a slow process of approaching and moving away.

Varga Éva

1949 Hajdúböszörmény / lives in Miskolc (H)

Ölelés című munkám egy konkrét ölelés nyomtatának a kivarrása a saját hajszálaimmal. Fontos volt számomra az anyagválasztás, szinte alig látszódjon a ruha, csak hordozóként szerepeljen. A hajszál is a legvékonyabb anyag, amit el tudok képzelni, ugyanakkor nagyon személyes szinte intim. Az átlátszó tüll anyagon a hajam szálaival próbáltam az ölelés tünékeny érzetét anyagba formálni.

In my work entitled *Embrace*, I used strands of my own hair to embroider the imprint left by a specific embrace. The choice of fabric was important to me: I wanted the garment to be almost invisible, to be used only as a support. To me, hair is the thinnest imaginable material, while it is also very personal – almost intimate. On the transparent tulle fabric, I tried to translate into form the ethereal feeling of an embrace, using strands of my own hair.

Imre Mariann

1968 Medgyesegyháza / lives in Budapest (H)

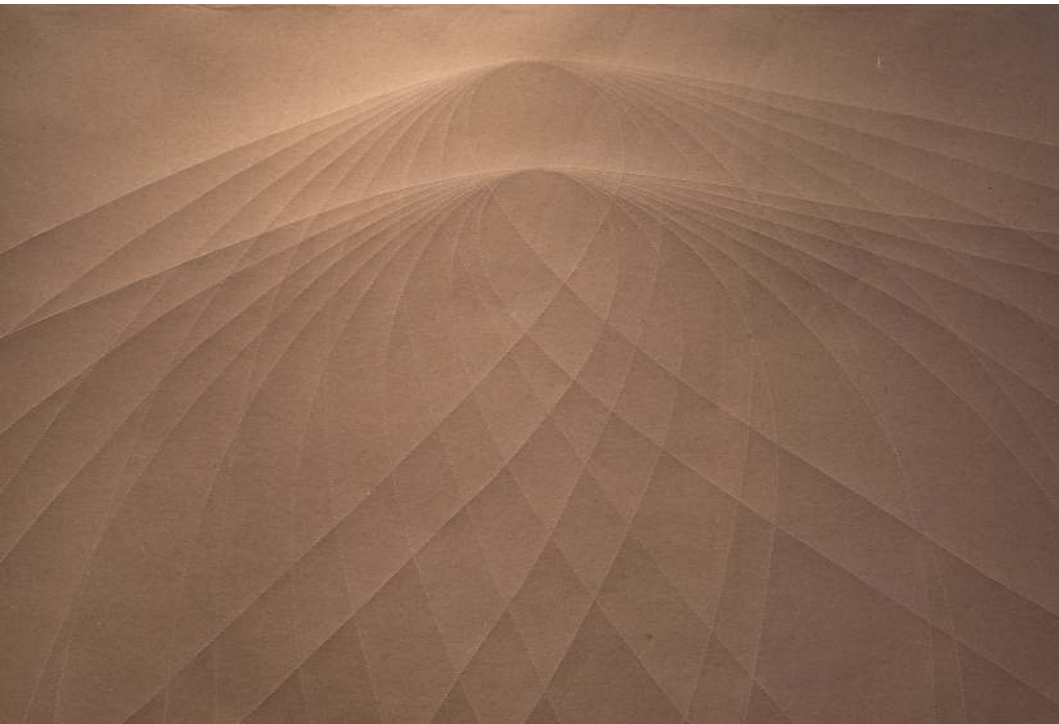
Ölelés /
Embrace, 2012

A rajz a képi gondolkodás megjelenítésének elsődleges és legegyszerűbb eszköze. Az absztrakciót korán, első rajzi próbálkozásainknál átéljük a valóságos elemnek megfeleltethető vonalak húzásával. Ez természetessé válik, később tudatosul is, és ezzel a tudással együtt növünk fel. A rajz maga a vonal, a gondolat képe. Segíthet gondolkodni, megérteni, kitalálni, felidézni, tervezni, elképzelni. Erre a kiállításra rádóval, egy görgős varró eszközzel készítettem rajzot. Időnként ezzel eszközzel viszem át felnagyított vázlataimat a festővászonra, ezt a köztes munkafázist mutatom meg most egy papíron. A napóra készítése szintén egy rajzi folyamat volt, a möbius-szalag vetületének körvonala adta ki ezt a vonalrendszert, amellyel dolgozom évek óta.

Drawing is the primary and simplest means of representing visual thinking. We experience abstraction early on in our first attempts at drawing by making lines that correspond to the component parts of our subject. This becomes second nature, later we become aware of it, and we grow up with this knowledge. Drawing is the line itself, the reflection of thought. It can help us to think, to understand, to invent, to recall, to design and to imagine.

For this exhibition, I made a drawing using a radial sewing tool. Occasionally, I use this tool to transfer my enlarged sketches onto canvas, and here this intermediate stage of my work is shown on paper. The making of the sundial also started with a drawing: the outlines of the shadow cast by a Möbius strip create a system of lines that I have been working with for years.

Haász Katalin
1971 Budapest / lives in Budapest (H)

Szij Kamilla

1957 Budapest / lives in Budapest (H)

WHAT IS THIS DRAWING ABOUT?

I connected the five love relationships of my life so far, and my lifeline. First, I drew this in my drawing book.

Data collection: 55,5 years, 5 loves. 1 year = 1 cm.

I cut a 55,5 cm long wrapping rope, this represented my lifeline. With black felt pen, I colored the years that I spent together with a partner. Then, following Duchamp's method, I threw this thread onto a paper, and the rope formed an accidental wave. I drew this line, then I added five more waves. The waves are coming from somewhere, meet and follow my life line for a while, then depart from it and go in different directions. With black pencil I drew curling lines, covering the whole surface except for my life line. Here I broke the "curling lines", creating a blank space, a 1 mm wide line. Then, following the same method, I drew another layer in red, this time the 1 mm wide blank lines represented my partners' life. The sections that are left totally blank in the white paper represent the years that we spent together. Then I drew all this again in triple magnification.

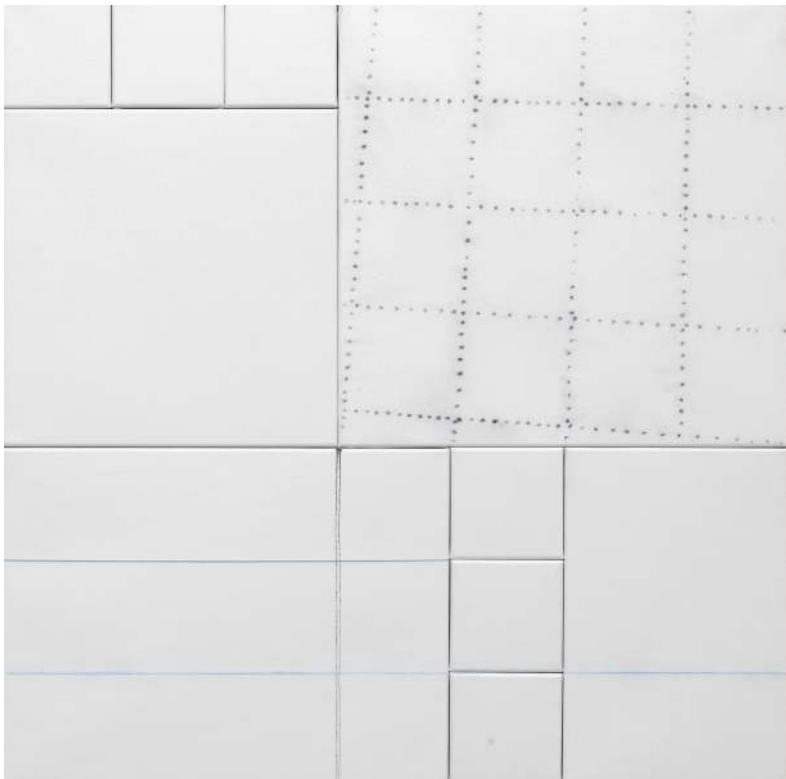
MIRŐL SZÓL EZ A RAJZ?

Eddigi életem öt párhuzamosát hoztam össze az életvonallammal. Először a rajzkönyvembe rajoltam meg.

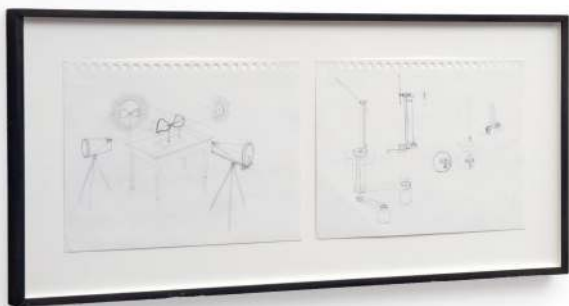
Adatgyűjtés: 55,5 év, 5 szerelem, 1 év = 1 cm.

Leváltam egy 55,5 cm-es spárgát, ez lett életem vonala, majd az együtt töltött évek szakaszait bejelöltem rajta fekete filctollal. Azután Duchamp módszerét alkalmazva a spárgát rádobtam a papírra, ami egy véletlen hullámvonalat adott ki. Ezt felrajoltam, majd hozzárendeltem öt másik hullámvonalat úgy, hogy a vonal valahonnan érkezik, az együtt töltött években együtt fut az én életvonallammal, majd más irányt véve halad tovább. Fekete ceruzával gomolygát vonalakat rajoltam, ami beborítja a felületet, kivéve az életem vonalát. Itt megszakítottam a „gomolygást”, így a hiány egy 1 mm-es vonalat ad ki. Majd még egy réteget megrajoltam piros ceruzával ugyanezzel a módszerrel, csak itt a párok életvonalát jelzi az 1 mm-es üresen hagyott vonal. A papíron teljesen fehéren maradt szakaszok jelzik az együtt töltött éveket. Majd mindezt újra megrajoltam háromszoros nagyításban.

Varga György
1966 Budapest / lives in Sződliget (H)

Cím nélkül / Untitled, 2022

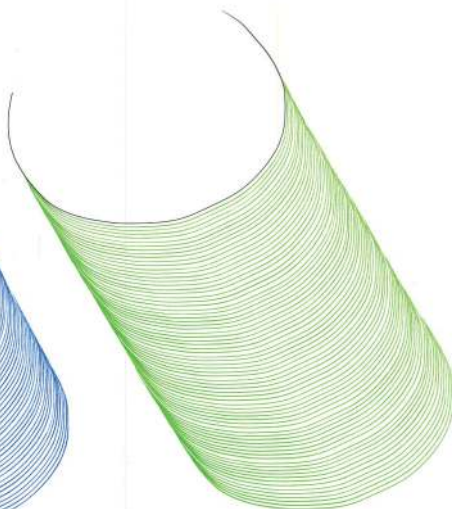
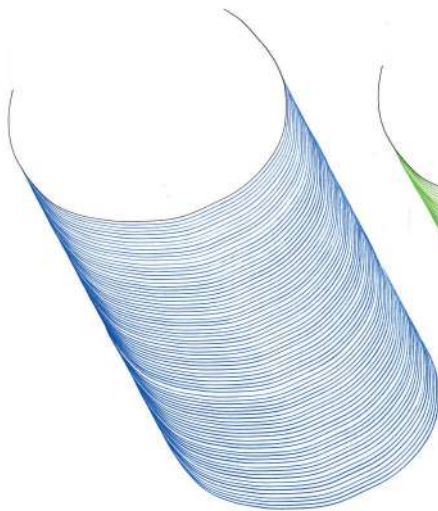

Csörgő Attila

1965 Budapest (H) / lives in Warsaw (Pl)

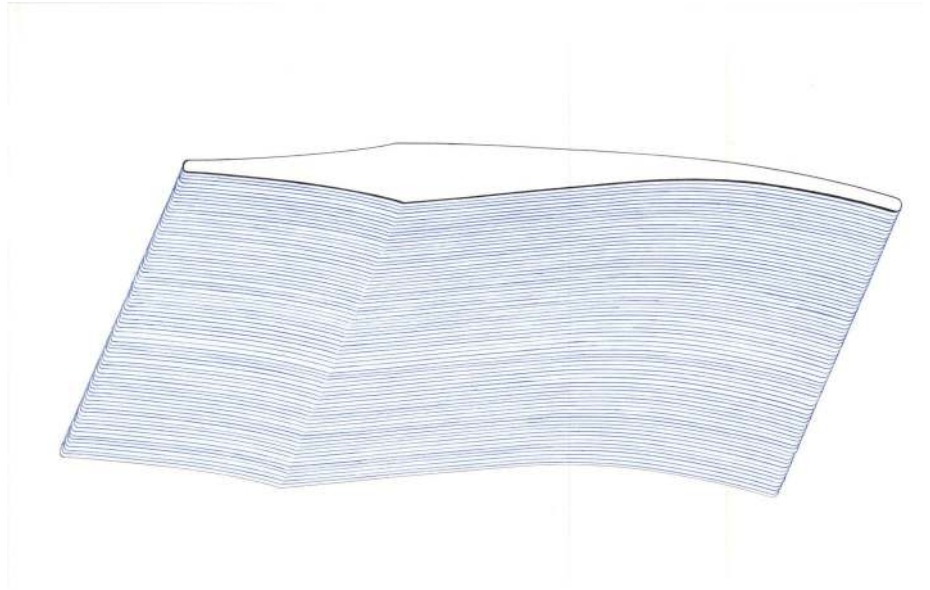

Spheric view, 2011

Helga Weihs

1952 Schwalefeld-Waldeck / lives in Köln (D)

A szabó dereka / The waist of the tailor, 2017

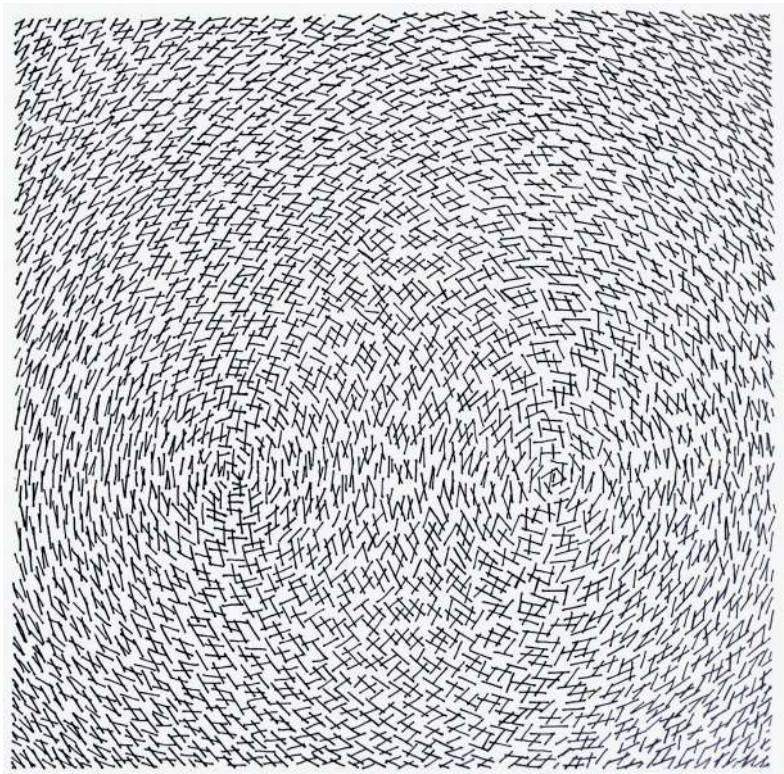
Egymásra ható vonalrendszerek, struktúrák foglalkoztatnak. Elrendezésüket, változásukat egyszerű algoritmusok alapján alakítom, modulálom. A vonalak tulajdonságai (forma, szín, vastagság stb.) információk hordozói. Jelen rajzokon a spirálok által modulált szaggatott vonalak különböző szögben történő találkozása érdekel.

An arrangement and changes according to simple algorithms. The properties of lines (form, colour, thickness, etc.) carry information. In the present drawings, I am interested in the meeting of dotted lines modulated by spirals at different angles.

Milasovszky László

1955 Budapest / lives in Balatonalmádi (H)

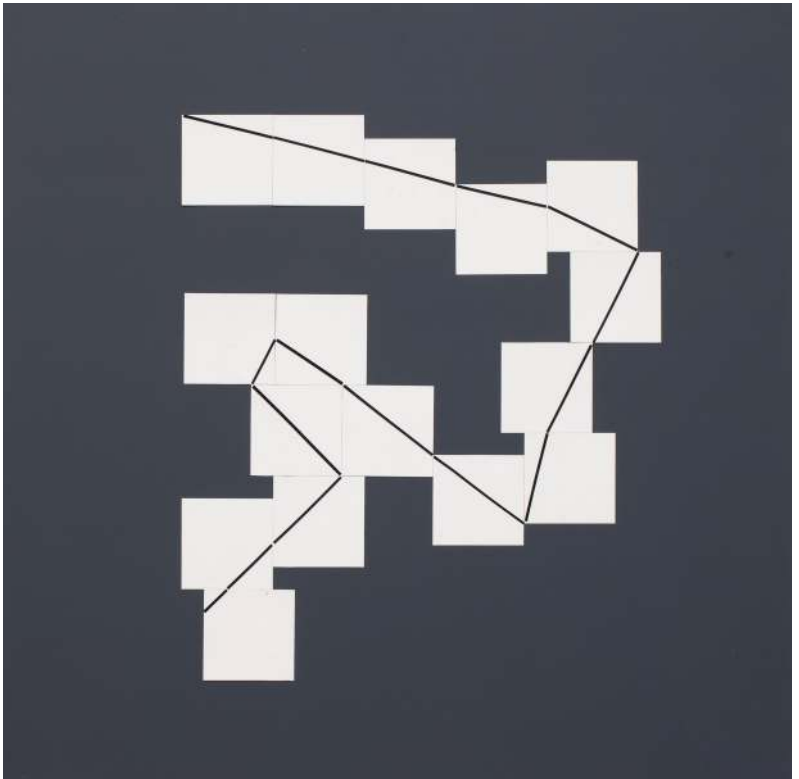

Két vörös spirál / *Two red spirals*, 2013

Találkozások-fekete / *Encounters-black*, 2020

Cáyor Tibor

1929 Budapest / lives in Budapest (H)

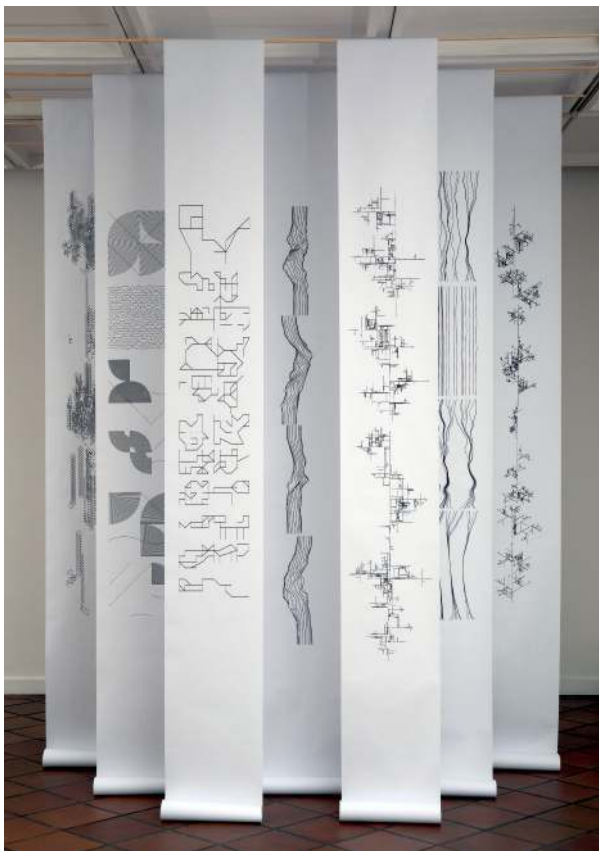

Átlós törések / Dimetrical fractures, 2004

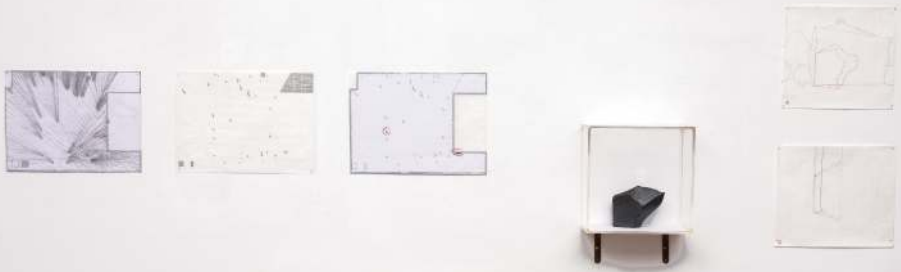
A térben felfüggesztett papírtekercsek egy erdőt alkotnak. A helyüket kövek rögzítik a földön. A kövek fölött, a papírokon látható vonalak különböző algoritmusok szerint lettek kirajzolva egy plotterrel. A vonalak a papírok mindkét oldaláról láthatóak, így a rajzok térbeli alakzatokká formálódnak, amelyeket a látogató körbejárhat. Az installációhoz tartozik egy akusztikai réteg is: szemlélődés közben az időben elszórtan, alig észrevehetően, elvétve perkusszív elemek mikro-hang szintézis, módosított rovarhangok hallhatók. Véletlen erdők. A véletlen erdők (random forests) olyan algoritmusok, amelyeket gépek tanításánál alkalmaznak különböző klasszifikációs feladatok megoldására. Ahogyan a nevük is érzékelteti, akár az erdők, ezek a modellek nagy mennyiségű, egyedi döntésű fákból állnak, amelyek közösen egy együttest alkotnak. A mögöttük húzódó koncepció egyszerű, de igen hatékony – a tömeg bölcsessége. Az adat tudományban ez úgy érvényesül, hogy a nagyszámú, különböző, viszonylag nem korreláló modellek (fák) akár egy bizottság, közös lehetőségmezőjükkel felülmúlják a különálló, egyedi modellek képességeit. Így a fák egymást védik az egyedi hibák előfordulásától. Ez az elgondolás érvényesül az installációban is: az eltérő struktúrájú rajzok kiegészítik egymást, az erdőből kiemelve nem teljes alkotások többé. Az algoritmusok egymás által, közösen kelnek életre, a különböző teker-
csekre rajzolva.

The paper rolls suspended in space form a forest. They are fixed in place by stones on the ground. Above the stones, the lines on the paper were drawn using a plotter according to different algorithms. The lines are visible from both sides of the paper, so that the drawings are transformed into a spatial installation, which visitors are welcome to walk around. The installation also has an acoustic layer: while looking at it, one can also hear sporadic scatterings of barely perceptible percussive elements, micro-sound syntheses, modified insect sounds: random forests. Random forests are algorithms that are used in machine learning to solve various classification problems. As their name suggests, just like forests, these models consist of a large number of trees with each making its individual decisions – which together operate as an ensemble. The concept behind them is simple but powerful: the wisdom of crowds. In data science speak, the random forest model works so well because large numbers of distinct, relatively uncorrelated models (trees), just like a committee, outperform the capabilities of separate, individual models with their common field of possibilities. In this way, the trees protect each other from individual errors. This concept also applies to the installation. Drawings with different structures complement each other: taken out of the forest, they are no longer complete as works of art. The algorithms come to life together, through one another, drawn on the rolls of paper.

BINAURA (Nagy Ágoston 1981 Budapest / Samu Bence 1981 Budapest)
both live in Budapest

Véletlen erdő / Random Forest, 2019/2021

Aki elbújt az egyhelyben áll, aki nem az megy. A Kölesdi kastélypark kézi (lépés, bejárás alapú) feltérképezésével kezdtem, amin aztán, a szintén kézzel végig jelölt útvonal alapján találtam egy furcsa helyet, ami nem látszik a kastély kertjének lekavicsozott járdájáról. Sehonnán. Az egész egyfajta számháború bűvöhely segédletnek indult a helyi gyerekek számára, de ez a furcsa tér hirtelen felmutatta magát. Ennek a térszilánknak az a különlegessége, hogy úgy bújhatunk el benne, hogy nem egy fa, fal vagy bármi mögé állunk, csak simán a szabadban, mégsem látszódunk a parkban közlekedőknek. Ezt a teret, vagyis annak formáját materializálja a rajzokhoz tartozó gipszöntvény.

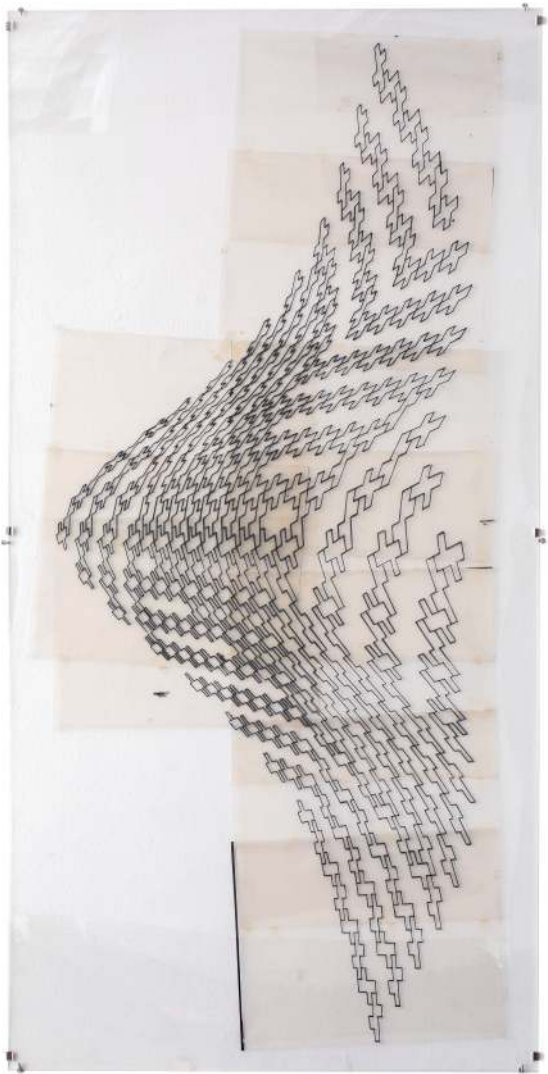
The one who hides stays in place, the one who doesn't goes. I began by manually mapping Kölesd Castle Park (walking and recording my steps). By following the manually marked route, I then found a strange place, which was not visible from any point along the pebbled walkway of the castle garden. The whole thing started as guide of hiding places for local children playing the "war of numbers" game, but then this strange space suddenly revealed itself. The peculiarity of this space-fragment is that you can use it to hide without needing to stand behind a tree or any other landscape object. You can just simply stand there out in the open, the people walking through the park will not see you. This space, or rather its form, is materialised by the plaster cast that accompanies the drawings.

Fusz Máttyás

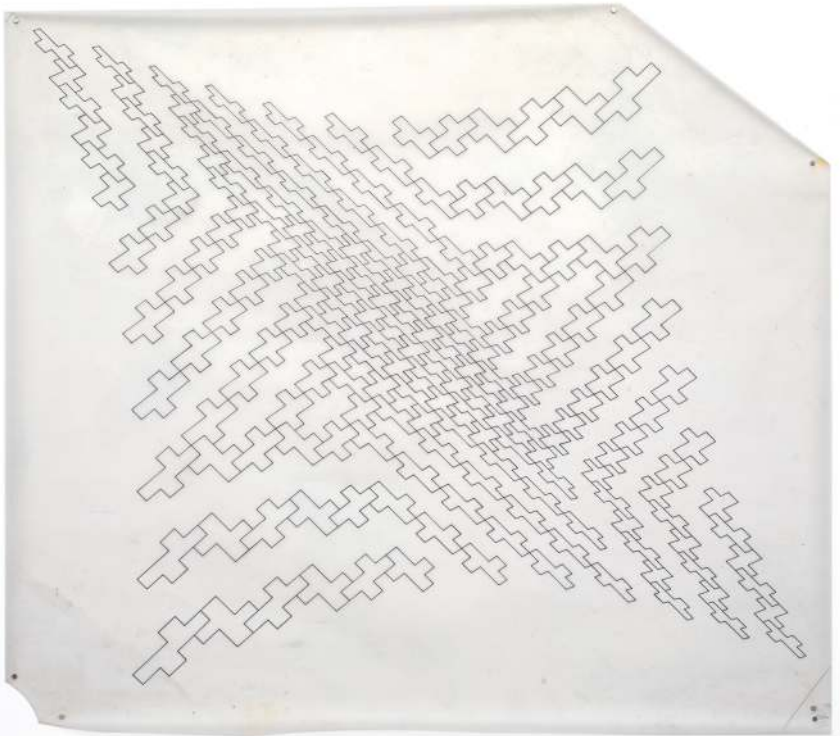
1986, Szekszárd / lives in Budapest (H)

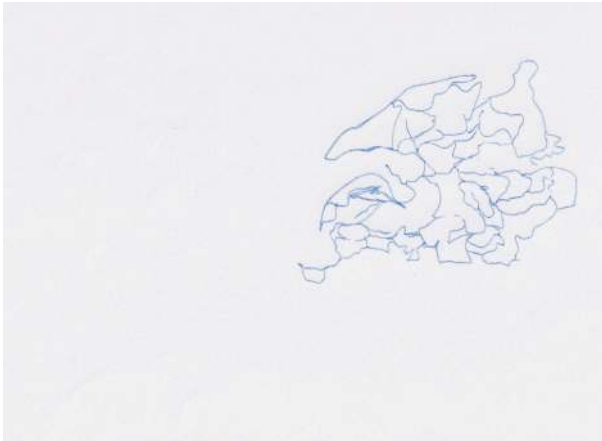
Aki elbújt az egyhelyben áll, aki nem az megy /
Who hid, it is one place he is not, the one to go, 2019

Rákóczi Gizella
1947 Budapest – 2015 Budapest (H)

Hajlított spirál 1. sablonja / Bent spiral 1. template, 1987

A film a tér és az abban való lét, valamint az itt létrejövő energiák kapcsolatával foglalkozik.

The film works with the interaction of space and being in it.

Mostoha Marcell
1994 Szeged / lives in Budapest (H)

Avant, 2021

103

RAJZAIMHOZ

Gondatfoszlány, ami eltűnhet ha papírra vetem, vagy megerősödve VALAMIVÉ alakul? Másnapra jelentését veszti, vagy újra gondolásra késztet? Minden lehet, ha ráfigyelek és nem engedem eltűnni.

FOR MY DRAWINGS

Are they thought fragments that may disappear if I commit them to paper or, gathering force, will they morph into SOMETHING? Will they lose their meaning overnight or force me to reconsider? Any of the above is possible if I pay attention and do not let them disappear.

Nem's Judit
1948 Budapest / lives in Budapest (H)

Claudia-Maria Luening

1957 Herben (D) / lives in Vienna (A)

Engem az Én és a Másik közötti tér, mint az individuum és a társadalmi világ törékeny találkozási felülete foglalkoztat. A kiindulópontot a (saját) test jelenti, ugyanis annak jelenléte az alapja minden egzisztenciának. De: hol vagyok, amikor nem vagyok itt? A saját távollétemre vonatkozó kérdés látszólagos könnyedsége nem képes teljesen elkendőzni ennek az elképzelésnek a kísértetiességét: saját távollétem elképzelhetetlen. Itt lenni azt jelenti: létezni.

Hogy megbizonyosodjam a magam és mások létezéséről, vonalakat rajzolok, amik lehetnek egyenes, ívelt, végtelen, bekerítő, átfogó, integrált, elidegenített, megszakított, folyamatos, hímzett, szétszakadt, kötött, körbe futó vonalak. Vonalakból, burkokból létrejövő, horgolt vagy összeakaszkodó mezők.

Minden munkám – legyen az szobor vagy rajz – alapeleme a vonal, mely fonal és nyom egyszerre. Ezek a vonalak nem egy mérlegelve megismerő szubjektum pillantásához igazodnak, hanem mint művésznőnek a megérett létezésnek a legszemélyesebb érzését rögzítik.

I am interested in the space between the self and the other as a fragile interface between the individual and the social world. I orientate myself on my (own) body, whose presence is the basis of all existence. But: where am I when I am not here? The apparent ease of the question of one's own absence only inadequately conceals a sense of the ghostly uncanniness of this idea: one's own absence is unimaginable. To be here is to exist.

I assure myself of my own existence and the existence of the other by drawing lines, straight, curved, endless, enclosing, encompassing, integrated, alienated, interrupted, uninterrupted, embroidered, torn, knitted, circling. Never-ending fields of lines, envelopes, crocheted or hooked.

Lines – as thread and trace at the same time – are the basic element of my works, whether sculptures or drawings. These lines are not oriented towards the gaze of a distantly recognising subject but record the deeply personal sensation of the artist as an understanding existence.

Sokat foglalkozom mostanában mindenféle elektronikai dolgokkal, robotszerű játékokkal, részben a programozásukkal is.

Egy acélpálca egyik felét derékszögben és spirál szerűen meghajlítottam. Ehhez három különböző rajzeszközt rögzítettem, majd egy motort, egy csuklót és kerekeket szereltem rá. A szerkezetet mobiltelefonnal irányítom. Az acélpálca rugalmas mozgása, váratlan irányváltásai, a rajzeszközök és a vizes papír ellenállása olyan küzdőterepet hoz létre, ahol állandóan be kell avatkoznom, segíteni, dönteni, változtatni kell.

A három rajz a három első kísérlet ezzel a szerkezettel. A második rajz az első másolata kívánt lenni, de egy másfajta motorral. A harmadik a második másolata más rajzeszközzel.

Először „Bluetooth majom”-nak neveztem a rajzokat.

Kérdés, érdemes-e egy kísérleti sorozat első darabjait kiállítani, vagy inkább meg kell várni amíg „lesz belőle valami”?

I've been doing a lot of work with all kinds of electronics, with robot-like toys, and partly with their programming.

I bent one half of a steel rod at a right angle, in a spiral-like movement. I attached three different drawing tools to it, and then also attached a motor, a hinge and wheels to it. I control the mechanism with a mobile phone. The elastic movement of the steel rod, its unexpected changes in direction, and the resistance of the drawing tools and the wet paper together create a challenge course, whereby I have to constantly intervene, lend assistance, make decisions and changes.

The three drawings are the first three experiments with this structure. The second drawing was intended to be a copy of the first, but with a different kind of engine. The third is a copy of the second with a different drawing tool.

I first named the drawings "Bluetooth monkey".

The question is, is it worth exhibiting the first piece of an experimental series, or should I wait until "something comes of it"?

Lábas Zoltán

1956 Budapest (H) / lives in Berlin (D)

Bluetooth 3, távirányított rajz / Bluetooth, 3 remote controlled drawing, 2021

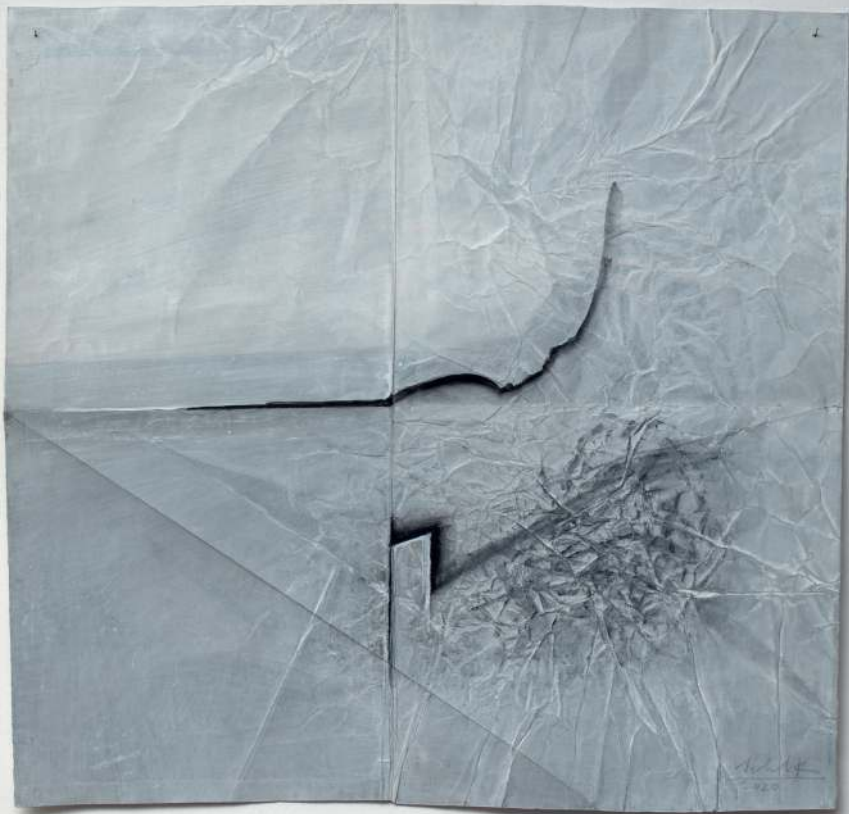
109

Schmal Károly

1942 Székesfehérvár / lives in Pilisborosjenő (H)

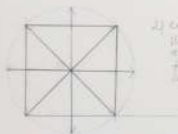

Zeichnung mit der Kalkulation: 1/1908

1) Circle in the Square

The square is projected on the middle of the bar, with the circle of which a continuous horizontal line section shows. The square includes the center of perspective height, with the horizontal as the middle of the bar.

2) Circle around the Square

The square is with perspective. It shows the shadow image with the form of the object's circle on the corner of the bar.

Zeichnung 1/1908

Csörgő Anna

1994 Budapest / lives in Budapest (H)

Tetovált vonal / Tattooed line, 2019

117

- 1 | **Türk Péter** | 17. o. / p.
Téglainstalláció terv 2000-es évek eleje /
brick installation plan, early 2000s
milliméterpapír, színes ceruza, ceruza, filctoll /
graph paper, colored pencil, pencil, felt-tip
pen, 40 × 56 cm
- 2 | **Pólya Zsombor** | 19. o. / p.
Ceruza-méter-statisztika / Pencil-meter-
statistics, 2010
ceruza, papír / pencil, paper,
9 db, egyenként / 9 peaces, each,
46 × 63,5 cm
- 3 | **Tarr Hajnalka** | 20. o. / p.
R.I.M.F., 2015
rétegelt lemez, tűzőkapocs, szög, drót,
Értelmező Kéziszótár / plywood, staple, nails,
wire, Interpretive Glossary, 81,9 × 49,5 × 2,1 cm
- 4 | **Tasnádi József** | 23. o. / p.
Firka 01, 02, 03, 04 / Doodle 01, 02, 03, 04,
1995, 1995, 1992, 1995
vegyes technika, papír, egyenként A/4 /
mixed media, paper, each A/4
- 5 | **Nagy Barbara** | 25. o. / p.
Metszett körök / Engraved circles, 2022
falrajz, vegyes technika / wall drawing, mixed
media, 260 × 480 cm
- 6 | **Kútvolgyi Szabó Áron** | 27. o. / p.
Spherical Chart, 2020
kollázs, archív pigment nyomat / collage,
archive pigment print, 2020
egyenként / each 72 × 52 cm
- 7 | **Keserü Károly** | 31. o. / p.
Cím nélkül / Untitled, 2013
tinta, papír / ink, paper, 30 × 21 cm
Cím nélkül / Untitled, 2015
grafit, papír / graphite, paper, 30 × 21 cm
Cím nélkül / Untitled, 2010
tinta, papír / ink, paper, 76 × 56 cm
- 8 | **Gallov Péter** | 33. o. / p.
LavaThunder, 2020
grafit, papír / graphite, paper, 42 × 35 cm
- 9 | **Szilágyi Teréz** | 34. o. / p.
A kő / The stone, 2021/22
vegyes technika, fekete tus / mixed media,
black ink, 93 × 96 cm

10 | **Vécsei Júlia** | 36. o. / p.

Híd / *Bridge*, 2021

rajz, installáció terv, átírópapír papíron / *drawing, installation plan, transfer paper on paper*, 59,4 × 84,1 cm

Híd / *Bridge*, 2021

rajz, installáció tervrajz, másolat, átírópapír, világító doboz / *drawing, installation plan, blueprint, transfer paper, lightbox*, 30,5 × 83,5 × 12 cm

11 | **Poroszlai Eszter** | 39. o. / p.

Focus 2.6, Focus 2.9, 2020

tus, pauszpapír / *ink, tracing paper*, egyenként / *each* 29 × 42 cm

12 | **Fusz Mátyás / Kristóf Krisztián /**

Zalavári András | 41. o. / p.

Hat megfigyelés / *Six observations*, 2021
Tus, szén, golyóstoll, papír, acél állvány / *ink, charcoal, pen, steel stand*, egyenként / *each* 160 × 50 × 50 cm

13 | **Madácsy István** | 43. o. / p.

Fekete lyuk / *Black Hole* – W. M. Keck Observatory, 2019

ezüst és grafitceruza, tus / *silver and graphite pencil, ink*, 70 × 70 cm

Fekete lyuk / *Black Hole* – Gran

Telescopio Canarias, 2019

ezüst és grafitceruza, tus / *silver and graphite pencil, ink*, 70 × 70 cm

Fekete lyuk / *Black Hole* – Hobby-Eberly Telescope, 2019

ezüst és grafitceruza, tus / *silver and graphite pencil, ink*, 70 × 70 cm

14 | **Callusz Gyöngyi** | 44. o. / p.

Folyamatos táj / *Continuous landscape*, 2005

grafit, papír / *graphite, paper*, 189 × 143,5 cm

15 | **Szelley Lellé** | 47. o. / p.

Megtört a varázs / *The magic is broken*, 2021

papír, ceruza / *paper, pencil* egyenként / *each* 50 × 70 cm

16 | **Bernát András** | 49. o. / p.

Tusrajz I. / *Ink drawings I*, 2016

tus, papír / *ink, paper*, 41 × 61,5 cm

Tusrajz II. / *Ink drawings II*, 2016

tus, papír / *ink, paper*, 40,5 × 57 cm

Tusrajz III. / *Ink Drawings III*, 2019

tus, papír / *ink, paper*, 25,5 × 39 cm

17 | **Kelle Antal ARtFormer** | 50. o. / p.
Árnyékvilág / *Shadow world*, 2022
térplasztika, vegyes technika, fa, acél,
műanyag / *three dimensional object*,
mixed media, wood, steel, plastic,
50 × 50 × 175 cm

18 | **Mengyán András** | 53. o. / p.
Vizuális programok I/1., II/2., III/4. /
Visual programs I/1, II/2, III/4, 1977–82
papír, tempera / *paper, tempera*,
egyenként / *each* 60 × 60 cm

19 | **Beke László** | 57. o. / p.
"To do list" I., II., III., 2021
vegyes technika, papír / *mixed media*,
paper, 58,5 × 41,5; 45 × 36; 43 × 30 cm

20 | **Szegedy-Maszák Zoltán** | 59. o. / p.
GépKép / *Machinelmage* I. II. III., 2021
papír, tus, 3D nyomtató / *paper, ink, 3D*
printer, egyenként / *each* 40 × 30 cm

21 | **Bodóczy István** | 61. o. / p.
Játsszuk azt, hogy meghaltunk! / *Let's*
play we're dead!, 2020
bambuszrajz / *bamboo drawing*,
130 × 150 cm

22 | **Klaus Staudt** | 63. o. / p.
Munkarajz / *Work-drawing*, 2013
papír, ceruza, golyóstoll / *paper, pencil*,
pen, 130 × 41 cm

23 | **Haász István** | 65. o. / p.
Tervek I., II. / *Plans I, II*, 2016
papír, ceruza / *paper pencil*,
egyenként / *each* 40 × 40 cm
Vázlat / *Sketch*, 2016
papír, ceruza / *paper, pencil*, 40 × 70 cm

24 | **Molnár Vera** | 67. o. / p.
A Mont Sainte-Victoire egy vonalból /
Mont Sainte-Victoire from one line, 1999
computer print, papír / *computer print*,
paper, 108 × 151 cm

25 | **Bálványos Levente** | 69. o. / p.
Grafit / *Graphite*, 2021
gipsz, grafit / *gypsum, graphite*,
30 × 30 × 5 cm
Rajzok I., II. / *Drawings I, II*, 2021
ceruza, papír / *pencil, paper*, 40 × 30 cm

26 | **Tibor Zsolt** | 71. o. / p.
Valahonnan ismerős / *Familiar from*
somewhere, 2022
falrajz, vegyes technika / *wall drawing*,
mixed media, 250 × 480 cm

27 | **Hollán Sándor** | 73. o. / p.

A mozdulat érzékelésének kibontakozása a térben (Az „Öntöző” olajfa) 1. 4. 7. / *Development of the Perception of Movement in Space (The “Pourer” Olive Tree)* 1, 4, 7, 1999

rajzszen, papír / charcoal on paper, egyenként / each 24 × 32 cm

28 | **Jovánovics Tamás** | 74. o. / p.

Ein Philosophisches Lachprogramm / *A philosophical program of Laughter*, 2010

akril, olaj-bázisú színes ceruza, lakk, polisztirén táblán / acrylic, oil based coloured pencil, varnish on polystyrene panel, 297,5 × 46 cm

29 | **Varga Éva** | 78. o. / p.

Erdő / *Forest*, 2016
pvc fólia, rajz, fotónyomat / pvc foil, drawings, foto print, 3 db / piece, egyenként / each 140 × 100 cm

30 | **Imre Mariann** | 81. o. / p.

Ölelés / *Embrace*, 2012
Ruha fogason, hímzés hajjal / clothes on a rack, embroidery with hair

31 | **Haász Katalin** | 83. o. / p.

Napóra vonalai, részlet / *Sundial lines, details*, 2022
karcolt papír / scored paper, 170 × 130 cm

32 | **Szj Kamilla** | 84. o. / p.

Cím nélkül-adatvizualizáció / *Untitled-visualizing data*, 2013
Változó méret, vegyes technika / variable size, mixed media

33 | **Varga György** | 87. o. / p.

Cím nélkül / *Untitled*, 2022
akril, pigment, vászon / acrylic, pigment, canvas, 70 × 70 cm,

34 | **Csörgő Attila** | 89. o. / p.

Clock work, 2011,
2 ceruzarajz egy keretben / 2 pencil-drawings in one frame, 35 × 74,5 cm
Spheric view, 2013
ceruzarajz és archív pigment nyomat / pencil, paper and archív pigment print, 55 × 42 cm

35 | **Helga Wechs** | 91. o. / p.
A szabó dereka / *The waist of the tailor*,
2017
grafit, színes ceruza / *graphite, colored
pencil*, 70 × 100 cm
Vector paralel, 2017
grafit, színes ceruza / *graphite, colored
pencil*, 70 × 100 cm

36 | **Milasovszky László** | 93. o. / p.
Két vörös spirál / *Two red spirals*, 2013
tinta, papír / *ink, paper*, 14 × 14 cm
Találkozások-kék / *Encounters-blue*,
2020
tinta, papír / *ink, paper*, 28 × 28 cm
Találkozások-fekete / *Encounters-black*,
2020
tinta, papír / *ink, paper*, 28 × 28 cm

37 | **Cáyor Tibor** | 95. o. / p.
Átlós törések / *Dimetrical fractures*,
2004
akril falapon, papír, filctoll / *acrylic on
board, paper, felt-tip pen*, 70 × 70 cm

38 | **BINAURA** | 97. o. / p.
Véletlen erdő / *Random Forest*,
2019/2021
Függesztett papír, rajz plotterrel,
installáció, változó méret /
Hanging paper, plotterdrawings,
installation, dimensions variable

39 | **Fusz Mátyás** | 99. o. / p.
Aki elbűjt az egyhelyben áll, aki nem az
megy / *Who hid, it is one place he is not,
the one to go*, 2019
papír, vegyes technika + gipszöntvény /
mixed media, paper + plaster cast,
egyenként / *each* 21 × 29,7 cm /

40 | **Rákóczi Gizella** | 101. o. / p.
Hajlított spirál 1. sablonja / *Bent spiral 1.
template*, 1987
fólia, tus / *foil, ink*, 100 × 200 cm
Hajlított spirál sablonja / *Bent spiral-
template*, 1984
fólia, tus / *foil, ink*, 70 × 90cm

41 | **Mostoha Marcell** | 103. o. / p.

Avant, 2021

2D rajzanimáció / 2D drawing animation,

hossz / **length**: 03.41 sec., képarány /

aspect ratio: 16:9, lejátszási sebesség /

tempo: 24 fps (frame per second),

felbontás / **resolution**: 1080p

[https://drive.google.com/drive/](https://drive.google.com/drive/search?q=type:video)

[search?q=type:video](https://drive.google.com/drive/search?q=type:video)

42 | **Nem's Judit** | 105. o. / p.

08 Tsukuba 197, 2008

papír, pasztellceruza / **paper, pastel**

pencil, 40 × 30 cm,

43 | **Claudia-Maria Luening** | 106. o. / p.

Legyező-szerű rajz / **Fanned out**, 2021

Tusfilc transzparens papíron / **ink pen on**

thin transparens paper, 450 cm

44 | **Lábas Zoltán** | 109. o. / p.

Bluetooth 3 távirányított rajz / **Bluetooth,**

3 remote controlled drawing, 2021

ceruza, tus, papír / **pencil, ink, paper,**

egyenként / **each** 86 × 61 cm

45 | **Schmal Károly** | 112. o. / p.

Cím nélkül / **Untitled**, 2020

papír, akril / **paper, acrylic**, 44 × 46 cm

46 | **Maurer Dóra** | 115. o. / p.

Rajzolás kamerával / **Drawing with**

camera, 1978–2017

fotó kartonon, ceruza / **photos**

on cardboard, pencil,

egyenként / **each** 40 × 50 cm

47 | **Csörgő Anna** | 117. o. / p.

Tetovált vonal / **Tattooed line**, 2019

fotó / **photo**, 80 × 29 cm

DELINEO ERGO COGITO

Vasarely Múzeum, Budapest
2022. január 21. – 2022. április 24.

Vasarely Museum, Budapest
21 January 2022 – 24 April 2022

A kiállítás szervezői / *Organizers of the exhibition:*

HAÁSZ Katalin, NAGY Barbara, SZÍJ Kamilla

A katalógus szerkesztő / *Editors of the catalogue:*

HAÁSZ Katalin, NAGY Barbara, SZÍJ Kamilla

Fotó / *Photography:* SULYOK Miklós és a művészek / *and the artists*

Fordítás / *Translations:* RUDNAY Zsófia és a művészek / *and the artists*

Grafika / *Graphic design:* CZEIZEL Balázs

Nyomda / *Printed by:* PANNÓNIA Nyomda, Budapest

© Nyílt Struktúrák Művészeti Egyesület / *Open Structures Art Society (OSAS)*

www.OSAS.hu

ISBN 978-615-6026-06-4

VASARELY
MÚZEUM BUDAPEST

SUMUS